Reg. No. M. 1550.
'KODAGU' MERCARA, (Coorg).

ಕೊಡಗು

ಸಂಪಾದಕರು—ಪಿ. ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನವರು] [ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 5–0–0.

ಸಂಪುಟ ೨೯ | ತಾರೀಕು ೨–೨–೧೯೫೧ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ | ಸಂಚಿಕೆ ೩೩

ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ

ಭಾರತದ ನಿಲುಮೆ.

ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಸಾಮ್ಯವಾದಿ ತಂಡ.

ಭಾರತದ ವಿದೇಶಾಂಗ ನೀತಿಯ ಪರಮೋದ್ದೇಶವು ಪ್ರಪಂಚದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಡನೆ ಮಿತ್ರತ್ವದಲ್ಲಿರುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಭಾರತವೂ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದಿನ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಪಕ್ಷ ಇದಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿನ ಒಡಕು ಕಾರಣವೆನ್ನಬೇಕು. 'ನಿನಗೆ ವಿರೋಧಿಯಲ್ಲದವನು ನಿನ್ನ ಮಿತ್ರನ' ಎಂಬ ಸತ್ಯವೇದದ ವಾಕ್ಯವು ಈ ವಿಪರೀತ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ 'ನಿನಗೆ ಮಿತ್ರನಲ್ಲದವನು ನಿನ್ನ ವಿರೋಧಿ' ಎಂದು ಪಲ್ಲಟವಾಗಿರುವುದು. ಕಳೆದ ಆಕ್ಟೋಬರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ವಿವೇಚನೆ ನೂಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ 'ಏಶಿಯದ ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್' (ಚಂಚಲವೃತ್ತಿಯ ಪಾತ್ರ) ಎಂಬ ಬಿರುದು ದಕ್ಕಿತ್ತು. ನಾವು ಕೈಗೊಂಡ ಅಪರಂಜಿ ಮಧ್ಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸಾಮ್ಯವಾದಿಗಳ ತಂಡವು ಹೆಳಿಯುವಷ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಖಂಡಿಸಲಾರರಿನಲು. ಟಿಬೆಟ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪೆಕಿನ್ ಸರಕಾರವು 'ಭಾರತವು ಪರಕೀಯ ಉತ್ತೇಜನಗೊಳಗಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ' ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಿದುದು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಗೆ ಬೆನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ. ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ ರಶಿಯ, ಚೀನ ಉತ್ತರ ಕೊರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಮೇರಿಕನಾಂಗ್ಲ ಪಕ್ಷೀಯರೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗವರು ಭಾವಿಸಿದುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೂ ಇಲ್ಲ. (೧) ಭಾರತ ಒಂದು ಪ್ರಜಾತಂತ್ರಾತ್ಮಕ ರಾಷ್ಟ್ರ, ನಮ್ಮ ಘಟನೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದಲೇ ಪ್ರೇರಿತವಾದುದು. (೨) ನಾವು ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರು. (೩) ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟು ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಡನೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜರಗುತ್ತಿದೆ. (೪) ವಿಶ್ವ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸೋವಿಯೆಟ್ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜತೆಗೆ ನಾವ್ಯಮತ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದುದಕ್ಕಿಂತ, ಆಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ ಕೈ ಎತ್ತಿದುದೇ ಹೆಚ್ಚು ಸಲ. (೫) ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮವು ಎಡಪಕ್ಷದ ಕಡೆಗೆ ಒಲವು ತೋರಿಸುವುದಾದರೂ, ಕಮ್ಯೂನಿಸಮ್ಮಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಹಳ ದ್ವೇಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಕ್ರೈಮ್ಲಿನ್.

ಕ್ರೈಮ್ಲಿನ್ (ರಷ್ಯಾ) ನಮ್ಮನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದೆಯೋ? ಎಂಬುದು ಇದುವರೆಗೂ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ನಿಲುಕಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯವರಿಗೆ ಸಿಗದಿದ್ದ ಸ್ಟಾಲಿನ ದರ್ಶನ ವೇದಾಂತಿ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನರಿಗೆ ದೊರೆತರೂ 'ಪ್ರಾವದಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸರಣಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೆ ಭರವಸೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನ ಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ರಶಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಇಲ್ಲವೋ, ಅಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಬೆನಗಲ್ ರಾಯರ ಶಾಂತಿದೌತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಮ್ಯವಾದಿ ತಂಡದ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನಿ ನೆಹರೂ ಸ್ಟಾಲಿನ್ ಪ್ರಭೃತಿಗೆ ಒರೆಮುಕೊಂಡುದು ವಿಫಲವಾಗದಿರಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಚೀನಕ್ಕೆ ಭವ್ಯತಾ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸೋವಿಯೆಟ್ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವೆನೆಂದು ಮುಂದೆ ಬರುವವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದು ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದಷ್ಟೆ. ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಮಾಸ್ಕೋ ರಾಯಭಾರಿ ಕಚೇರಿಯು ಒಳಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಹೊರಗೆ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾಸ್ಕೋ ಖಚೇರಿ ಅಪ್ರಧಾನವೆಂದು ನಾವು ಗಣಿಸಿದಂತಿದೆ.

ಸೂರ್ಯೋದಯದ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ.

ಚೀನದ ನವ ಜನತಾ ರಾಜ್ಯದೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಬಳಕೆ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಹರಡಿದೆಯಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಯೂ ನಮಗೆ ಕ್ಷೇಮವಿಲ್ಲ. ನಾವೆಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಅನುರಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಚೀನದ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿದರೂ, ಬಾಲಹಿಡಿದರೂ ನಮ್ಮನ್ನವರು ನಿರಾದರಿಸುವ ತಾತ್ಸಾರ ಬುದ್ಧಿಯು ಟಿಬೆಟ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕುವಂತೆ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಸರದಾರ ಪಣಿಕ್ಕರು ಅಪ್ರತಿಮ ರಾಯಭಾರಿ ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನಂಬಿದರೂ ಈಗವರು ಪೆಕಿನ್ ಸರಕಾರದ ಒಲುಮೆಗೆ ಅಪಾತ್ರನಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಬೆನಗಲ್–ವೂ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ಯವಾದಿ ವೂ–ಅವರ ಚಂಡಿತನವನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಬೆನಗಲರಂಥ ಚಾಣಾಕ್ಷರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಚೀನ–ಭಾರತ ಆಫ್ರೋ ಏಷ್ಯಾ ಮಿತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೇನೂ ಅಲ್ಲ–ಎಂಬುದು ಇಷ್ಟರಿಂದ ನಾವು ತಿಳಿಯತಕ್ಕ ನೀತಿ. ನಾವೇನೂ ಮಾಡಿದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಾಮ್ಯವಾದಿ ತಂಡವು ನಂಬಿ, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ

ಯುದ್ಧ ಬಂದಾಗ.

ಶಾಂತಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರತ್ವವನ್ನು ಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭ. ಚೀನದೊಡನೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಷ್ಟ ಕಷ್ಟೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಯುದ್ಧ ಬಂದರೆ ಸ್ನೇಹ ಗಡುತರವಾಗುವುದು. ಈಗಿನ ಕೊರಿಯ ಸಮರದಲ್ಲೇ ಆದರೂ ಯುನೈಟೆಡ್ ನೇಶನ್ಸ್ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ನಾವು ಚೀನವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಅವರ ಶತ್ರುಗಳು. ಚೀನವು ಇಂಡೋಚೀನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವ ವ್ಯಾಪಿಸಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕೆಡುವುದು. ಜಾಗತಿಕ ಸಮರವು ಆರಂಭವಾಗಲ್ಲಿ ನಾವು ತಟಸ್ಥರಾಗಿ ನಿಂತರೂ ಸಾಮ್ಯವಾದಿ ಬಣದೊಡನೆ ನಾವು ಸಂಪರ್ಕ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದೇ ಬರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಚೀನದ ಆರ್ಥಿಕ ದಿಗ್ಬಂಧನ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು, ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನೂ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಡನೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಭಾರತದ ಅಪಸ್ಥೆಯು ವಿಲಕ್ಷಣ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವುದು. ಸಾಮ್ಯವಾದಿ ಸೇನೆಗಳ ಮಟ್ಟಿಗಂತೂ ತಟಸ್ಥ ಭಾರತವು ಶತ್ರುವಿನಂತೆಯೇ ಕಾಣುವುದು. ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಗಡಿಯಲ್ಲೇ ಸಾಮ್ಯವಾದಿಗಳ ಕಾಣ್ಕೆ ಇರುವ ನಿವಿತ್ಮನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ ಎಂದರೂ ಸಾಲದು. ಇದಕ್ಕೇನೆ ಯುದ್ಧವು ವ್ಯಾಪಿಸಿದಂತೆ ನಾವು ಭಗೀರಥಯತ್ನದಲ್ಲಿರುವುದು.

ಸಾಮ್ಯವಾದಿ ತಂಡದೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಹೊಣೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಖಚಿತವಾಯಿತು. ಮಹಾಸಮರ ಬೇಡ ಎನ್ನುವವರು ನಾವಾದರೂ ಅದನ್ನಾರಂಭಿಸುವ ಗೈನೇಯರು ಳ್ಳವರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯವೂ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಡಲಿರುವುದು. ಈ ಪಂಗಡಗಳ ಬಲಾಬಲವನ್ನು ತೂಗಿ ನೋಡುವುದವಶ್ಯವಾಗಿದೆ

ಬಲಾಬಲದ ಸಮತೋಲ

ಚೀನವು ಸಾಮ್ಯವಾದಿಗಳ ತಂಡಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುವ ಮುನ್ನ ಪ್ರಪಂಚದ ರಾಜಕೀಯದ ತಕ್ಕಡಿಯು ಪತ್ರಿಗಳು ಸಮನಾಂತರವಾಗಿದ್ದರೂ, ಚೀನವು ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸಿದುದರಿಂದ ಇತ್ತಂಡಗಳ ಬಲಾಬಲಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾರೀ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಆಗ್ನೇಯ ಏಶಿಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೂ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಹರಡುವುದು ಚೀನ ರಶಿಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಮಾನ ದೋರಣೆಯಾಗಿದೆ. ರಶಿಯವು ಚೀನಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ಪಂಚವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸೈನ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಯ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವದು ಅಧಿಕ ಮಹತ್ವದಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಚೀನ ರಶಿಯಗಳ ಸೈನ್ಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಬಾಂಧವ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಎರಡರ ಥೋರಣೆಯೂ ಏಕಮತ್ಯದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಏಶಿಯದ ನ್ಯಾಡಾದ ಚೀನಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನೀತಿಯನ್ನವಲಂಬಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವುಂಟೆಂದು ನಂಬುವುದು ಮೂರ್ಖತನವಾದೀತು. ಮೊಸೆದ್ದೀ, ಪೆಕಿನ್ ಏಕಮೇವಾದ್ವಿತೀಯವಾಗಿವೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಬಲಾಬಲ ಹೀಗಿದೆ.

ಸೈನ್ಯದ ಬಲಾಬಲ

ಸಾಮ್ಯವಾದಿ ತಂಡ	
ಸೋವಿಯಟ್	೨೫೦೦೦೦೦
ಪೂರ್ವ ಯುರೋಪ	೧೩೭೦೦೦೦
ಚೀನ	೨೦೦೦೦೦೦
ಕೊರಿಯಾ	೪೦೦೦೦೦
ಫಿಲಿಫೈನ	೧೨೦೦೦
ಇಂಡೋಚೀನ	೧೫೦೦೦೦
ಮಲಯ	೬೦೦೦
	೬,೪೩೭,೦೦೦

ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ತಂಡ.	
ಪಡುಯುರೋಪು	೧,೨೫೦,೦೦೦
ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯ	೫೦೦,೦೦೦
ಕೆನಡ	೨೦,೦೦೦
ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಚ್ಯ	೪೭೫,೦೦೦
ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯ	೨೦,೦೦೦
ಕೊರಿಯ	೨೪೦,೦೦೦
ಇಂಡೋ ಚೀನ	೧೯೦,೦೦೦
ಫೋರ್ಮೋಸಾ	೪೦೦,೦೦೦
ಮಲಯಾ	೧೪,೦೦೦
ಫಿಲಿಫೈನ	೨೨ ೧೦೦
	೩,೨೭೫,೦೦೦

ನೌಕಾದಳ

ಸಾಮ್ಯವಾದಿ ತಂಡ	೫೦೦,೦೦೦
ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ತಂಡ	೬,೦೦೦,೦೦೦

ವಿಮಾನದಳ

ಸಾಮ್ಯವಾದಿ ತಂಡ	೨೭,೦೦೦ ವಿಮಾನಗಳು.
ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ತಂಡ	೩೮,೦೦೦ ವಿಮಾನಗಳು.

ಆರ್ಥಿಕಬಲ

ಅಮೇರಿಕದ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಸತ್ವ ಒಂದಲ್ಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಸಾಮ್ಯವಾದದ ಭೇರಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸರ್ವತ್ರ ಮೊಳಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥದಷ್ಟ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಬಲವೂ, ಧಾರಣಾಶಕ್ತಿಯೂ ಸಾಮ್ಯವಾದಿ ತಂಡಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಟ್ರೂಮನ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ೨೫% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ವೇಗದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಮ್ಯವಾದಿಗಳಿಗಸಾಧ್ಯ.

ಅಮೇರಿಕದ ಆರ್ಥಿಕ ಬಲ

೧. ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿರುವ ದುಡ್ಡು ೪೭,೫೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ.

೨ ವರ್ಷ ಒಂದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗುವ ಉಕ್ಕು ೧೦ ಕೋಟಿ ಟನ್.

೩. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ೩,೦೦೦ ಕೋಟಿ ಕಿಲೋವಾಟ್ ಗಂಟೆ.

೪ ಕೆಲಸಗಾರರು ೬ ಕೋಟಿ.

ಭಾರತದ ವಿದೇಶಾಂಗ ನೀತಿ.

ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮದ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅಮೇರಿಕದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಬರಲೇಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಯುದ್ಧರಂಗವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಇಂಡೋಚೀನವನ್ನೂ ಸಾಮ್ಯವಾದಿಗಳು ತಿವಿಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವು ನಮ್ಮ ಬಾಗಿಲಿಗೆಯೆ ಬಂತೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಆಗ ಅದರ ಬೇಗೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಬರ್ಮಾ ಭಾರತ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಗಳಿಗೆ ಅಮೇರಿಕದ ಸಹಾಯ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂಬ ಉತ್ತರವಹುದಾದರೆ ನಮಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿದೇಶಾಂಗ ನೀತಿಯನ್ನು ಆಯುವ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಹಕ್ಕು ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸೋವಿಯೆಟ್ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರ

॥ ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ॥

[ಲೇಖಕ:—ಸತ್ಯಕುಮಾರ್.]

ರಾಕೇಶ್, ದಿನೇಶ್ ಉಮೇಶ್, ಆ ವಿನಾಶ್, ಸುಬಾಶ್, ಮುರಾರಿ ಯಾವ ದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡಬಹುದು. ಈ ಲೇಖನಕ್ಕಾಗಿ ದಿನೇಶನೆನ್ನುವ. ದಿನೇಶನು ಸುಮಾರು ೨೦ ವರ್ಷದ ಸುಂದರ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಪೂರ್ಣ ಯುವಕನು. ಹೈಸ್ಕೂಲು ವ್ಯಾಸಂಗ ಮುಗಿಸಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯೇಟ್ ಯಾ ಬಿ ಎ. ಯಾವುದೂ ಆಗಬಹುದು ಆತನ ತಂದೆ ಯವರು ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಬಳದ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಸಂಪಾದನೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ದಿನೇಶನಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಯ ಹಸರು ನೋಟೊಂದು ಬರುತ್ತದೆ. ದಿನೇಶನ ಒಟ್ಟಿಬರೆ ಮನೆಯಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಸ್ಟಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಈತನಿಗೆ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ತುಪ್ಪ, ಜೇನು, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳ ಬುಟ್ಟಿ ಮನೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ.

ದಿನೇಶನು ರಾಜಕೀಯ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಐಚ್ಛಿಕ ವಿಷಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದುವದಿಲ್ಲ. ಓದಿದರೂ ಸೈನಿಕರು ಓದಿದಂತೆ! ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಿನೆಮಾ ತಾರೆಯರ ಚಿತ್ರಗಳೋ, ಸಿನೆಮಾ ಸುದ್ದಿಯೋ ಇದ್ದರೆ ಆದನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಟಗಾರರ ವಿಚಾರ. ಆತನು ಯಾವದೇ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಸ್ಟೆಲಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದ. ಹಾಸ್ಟೆಲಿಗೆ 'ಫಿಲ್ಮ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೂರು ರೂ ಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಸಿನೆಮಾ ಪ್ರಪಂಚದ ಆ ಪತ್ರಿಕೆ ಬರುವದು ಆತನಿಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ತಿಂಡೀ ಪದಾರ್ಥ ಬರುವದಕ್ಕಿಂತಾ ಆನಂದದ ವಿಚಾರವಾಗಿತ್ತು.

ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಸಮಯವೇ ಆದರೂ ದಿನೇಶನಿಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏಳುವದಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಿಗರೇಟ್, ಟೀ ಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಳಿ ರಾತ್ರಿಯ ವರೆಗೆ ನಿಲೆಗೆಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಆಗಾಗ್ಗೆ ರಾತ್ರಿ ಎರಡನೇ ಸಿನೆಮಾ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಾರಣ ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆ ಕಡಿಮೆ. ಬದಲು ಬೆಳಗಾದನಂತರ ನಿದ್ರೆ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೂತರೆ ತಲೆ ಭಾರವಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚುವದು.

ದಿನಚರಿ.

ದಿನೇಶನ ದಿನವು ಸಾಧಾರಣ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏಳು ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎದ್ದೊಡನೆ ಮುಖವನ್ನು ಸಾಬೂನು ಹಾಕಿ ತೊಳೆಯುವದು. ತಲೆ ಕೂದಲಿಗೆ ಸುವಾಸನೆ ಎಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚುವದು. ಮುಖಕ್ಕೆ ಸ್ನೋ ಪೌಡರು ಬಳಿಯುವದು. ಅಂಥೂ ಕಡಿಮೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ! ಕ್ಷೌರ ಮಾಡುವದಿನ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಹೆಚ್ಚು. ತಲೆಯು ಕೂದಲನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದು ಅವಶ್ಯ ತೋರಿದಾಗಲೆಲ್ಲ! ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ 'ಕೋಂಬ್' ಒಂದು ಇರುತ್ತಿತ್ತು! ಈ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ಸಿನೆಮಾದ ಯಾವ ದೋ ಹಾಡಿನ ಸೀಟಿಗನುಗುಣ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕನ್ನಡಿಯು ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಬಾರಿ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ತೃಪ್ತಿಯ ಕಿರುನಗೆಯೊಂದನ್ನು ಬೀರಿ ಸಿಗರೇಟೊಂದನ್ನು ಹಚ್ಚುವನು! ಆಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನ ಕಾಫಿ ತಯಾರಾಗುವದು. ಕಾಫಿಯನಂತರ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಯೋಚನೆಯಾಗುವದು. ಪುಸ್ತಕದ ಹಾಳೆ ಮಗುಚುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೊತ್ತಾಗುವದು.

ಯಾವ ರೀತಿಯ ಒಟ್ಟಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹು ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುವದು. ಬುಶ್ ಶರ್ಟ್ ಹಾಕವದೆಂದರೆ ಗುಂಡಿ ಇರಲಾರದು. ಬೇರೆ ಪೇಂಟ್ ಹಾಕುವದೆಂದರೆ ಇಸ್ತ್ರಿ ಜೆನ್ನಾಗಿರಲಾರದು. ಕಡೆಗೆ ಬೇಸಿಗೆಯಾದರೂ ಸರ್ಜರ್ ಟ್ರೌಸರ್ ಧರಿಸಬೇಕಾಗುವದ! ಒಟ್ಟಿ ಧರಿಸಿ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗರೆಟ್ ಡಬ್ಬಿ ಇಟ್ಟು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗುವನು.

ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರೂ ಇರುವದರಿಂದ ನಡಿಗೆ, ನುಡಿ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಒಂದು ಗಂಭೀರತೆ! ಅವರಿಂದಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದ, ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹಾಸ್ಯಮಾಡುವುದ; ಲೆಕ್ಚರುಗಳನ್ನು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವುದ! ಹೌದು ಹತ್ತಾರು ಜ್ಯೂಲಿಯೆಟ್‌ಗಳು ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ ರೋಮಿಯೋಗಳು ಸುಮ್ಮನಿರಲಾಗುವುದೇ?

ಕನ್ನಡ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ದಿನೇಶನು ಎಂದೂ ಕೂತವನಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪಂಡಿತರು ಹಾಜರಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆನರ ಪಾಠವ ಬಗ್ಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆ ಕ್ಕಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ದಿನ ಅಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಿನೇಶನು ಹತ್ತಿರದ ಫಲಾಹಾರ ಭವನದಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದನು.

ತರಗತಿಯು ಎರಡು ಪೀರಿಯೆಡ್‌ಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ವಿರಾಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಿನೇಶನು, ರಾಕೇಶ, ರಾಜೀವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ವಿರಾಮ ಕೋಣೆಯ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತು ಸುತ್ತಾಡುವನು. ಇಲ್ಲವೇ ತರಗತಿಯ ಮುಂದಿನ ವರಾಂಡದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಲೆಕ್ಚರರ ವಿಚಾರ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಮಾಡುವನು. ಇದು ಮುಂದರಿದು ಅವರ ಪತ್ನಿಯರ, ಮಕ್ಕಳವರಿಗೂ ಮುಟ್ಟುವದು. ಇಲ್ಲವೇ ಈ ದಿನ ತರಗತಿಗೆ ಸರಳಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಮಲಳು ಸೊಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಆಕೆಯ ಆಕಾರ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪದ್ಮಳು ಪ್ರತಿದಿನ ಸೀರೆ ಬದಲು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನನಾಗುವನು! ಮತ್ತೆ ತರಗತಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಬರಲು ಅವರ ಅಂಗಲಕ್ಷ್ಮಣನಂತೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬರುವನು! ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಿನೆಮಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗಾಳಿ ವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು. ಸಂಗಡಿಗರೊಡನೆ ಪುನಹ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ, ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆಯವರ ವಿಚಾರ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ಕಳೆಯುವನು. ಗಾಳಿ ವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೋದ ದಿನೇಶನು ಅಂದೊಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬನೇ ಹಿಂತಿರುಗಿದ್ದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಯುವತಿಯೋರ್ವಳು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ದಿನೇಶನು ಲಗಬಗೆಯಿಂದ ನಡೆದು ಹತ್ತಿರ ಬಂದನು ಕತ್ತಲಾಗತ್ತಾ ಬಂದಿತ್ತು. ಸತ್ತ ಮುತ್ತು ನೋಡಿ ದಿನೇಶನು ಆಕೆಯ ಹತ್ತಿರ ಸರಿದು "ನಮಸ್ತೆ ಲೀನಾ" ಎಂದನು. ದಿನೇಶನು ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿಟ್ಟರಬಹುದು. ಆಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪಾದದ ರಸ್ತೆಯೊಂದು ಬಲವಾಗಿ ಆತನ ಬೆನ್ನಿಗೆ ತಗಲಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿತ್ತು. ದಿನೇಶನು ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಈ ವರೆಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಸಾಯಂಕಾಲ ಊಟವಾದನಂತರ ಗೆಳೆಯರೊಡನೆ ಮಾತ ಕತೆ! ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರವಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಪಾಠಪ್ರವಚನಗಳ ವಿಚಾರವೂ ಅಲ್ಲ. ಬದಲು— ಸುಂದರಿಯಳ ಸುಂದರಿಯಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಉತ್ತಮ ನಟಿ. ಮಧುಬಾಲ "ಮಧುಬಾಲ"ದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ್ದಳೆ ಆಕೆಯ ಪ್ರತಿ ಚಿತ್ರದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ನರ್ಗೀಸಳ ಮುಖ ಪಪ್ಪಾಯಿಯಂತಿದೆ. ಕಾಮಿನಿಯು ರಜತ ಪರದೆಯಿಂದ ಮರೆಯಾದ ಮರುದಿನದಿಂದ ದಿಲೀಪ್ ಕುಮಾರನೂ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವದನ್ನು ಬಿಡಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಜೆನ್ನಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ರೀತಿಯು ಮಾತಿನಿಂದ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಯಾಗುವದ! ದಿನೇಶನು ದಿನದ ಆಂತಿಮ ಸಿಗರೇಟ್ ಹಚ್ಚಿ ತಿಂಗಳ ಪ್ರಥಮ ತಾರೀಖನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾ ಮಲಗುವನು.

ವ್ಯಾಸಂಗದ ಗುರಿ.

ತಾನು ಓದುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯವು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಲೇಬೇಕೆಂಬುದು ಆತನ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣನಾಗಲು ಬೇಕಾದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಆತನು ಹುಡುಕುವನು. ವರ್ಷವಿಡೀ ಸಿನೆಮಾ ಮಿತ್ರರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಾಗ ತದೇಕ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ವಿವಿಧ ಶೋಧಕ್ಕಿಳಿಯುವನು. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ "ಕಾಪಿ" ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದೇ ಆತನ ಓಟ! ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೇಶ ಕೂಡ ಬದಲಾಯಿಸಿ "ಕಾಪಿ" ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ಪಂಚೆ ಜುಬ್ಬಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವನು. ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಚರರೊಡನೆ ಅಧಿಕ ಮೈತ್ರಿ ಬೆಳೆಸಿ, ಅವರನ್ನು ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ತನ್ನಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವನು! ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮಾಡಿಯೂ ತನಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಾಗದಿದ್ದರೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪತ್ರ ತಿದ್ದುವವರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಕೈ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಮಾಡಿಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ವಿಧವಿಂದಲೋ ಕಾರ್ಯಸಾಧಿಸಲೆತ್ನಿಸುವನು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ, "ಪ್ರಥಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲೇ ಪಾಸಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಿದ್ಧತೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಫರ್ಸ್ಟ್ ಗ್ರೂಪಿಗೆ ಕೂರಲೇ ಇಲ್ಲ" ಎನ್ನುವನು!

ಇದು ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಜೀವನ. ಆತನು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿರಲಿ ಯಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿರಲಿ ಅವನ ಜೀವನ ಥಾಟ ಇದು. ದೇಶವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಯಿತು ನಿಜ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದ ಜ್ಞಾನವಾದಂತೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ದಿನೇಶನ ದಿನ ಚರ್ಯೆಯೇ ಇಂದು ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಆದರ್ಶವಿಲ್ಲ. ಉತ್ತಮ ಧ್ಯೇಯ ನಿಲ್ಲ. ತಂದೆತಾಯಿಯರಿಗೆ ಭಾರವಾಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ಪ್ರಾಯರಾಗಿ, ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನಭಿಜ್ಞರಾಗಿ, ಭೌತಿಕವಾದದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಾರ್ಗವು ಯಾರಿಗೂ ಹಿತಕಾರಕವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸತ್ವರ ಥದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು ಸಮಾಜವೂ, ಸರಕಾರವೂ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯತ್ನಿಸದಿದ್ದರೆ ಇದಿಷ್ಟ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅರ್ಥವು ನಿಷ್ಕ್ರೀಯ ಜೀವನವೆಂದಾಗಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಹಾನಿಯೂ ದೀತು.

ಕ್ಕ ಇಲ್ಲ. ಭಾರತವು ನಿಷಕ್ಷಪಾತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜಾಗರೂಕ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಪಹಿಸಲು ಶತಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಬಲ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕಡೆಗೆ ಒಲೆಯಲು ನಮ್ಮ ಶಕ್ಕಲ್ಲ, ಯಥಾರ್ಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೊರಿಯಾದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ತಾಟಸ್ಥ್ಯವನ್ನೇ ತಟಸ್ಥವಾಗಿರಿಸಿದುದಕ್ಕೂ ಇದೇ ಕಾರಣ. ಟ್ರೂಮನ್ ಅವರ ಪೊಯಿಂಟ್‌ಗಳ ಯೋಜನೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲಿದೆ. ಇವರ ಜತೆಗೆ ಅಮೇರಿಕದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಭಾರತಕ್ಕೆ ೨೦ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಧಾನ್ಯ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಯಂತ್ರ ಸಾಮಗ್ರಿ ಕೊಡಬಲ್ಲ ವರೂ ಅಮೇರಿಕದವರೇ. ಇಂಥ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಾವು ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಲುದೂರ ಸರಿದಿದೆ.

ಭಾರತ—ಪಾಕಿಸ್ತಾನ

ಭಾರತ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಸಂಬಂಧದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ವರದಿ ನಿರಾಶಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ವಿನಿಮಯದ ದರದ ಚರ್ಚೆ ಇನ್ನೂ ಇದ್ದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ನೀರಿನ ಜಗಳ ಇನ್ನೂ ತೀರಿಲ್ಲ. ಡಿಕ್ಸನ್ ಯತ್ನ ಭಗ್ನವಾಯಿತು. ಇಬ್ಬರು ಪ್ರಧಾನಿಗಳ ವಿವೇಕದಿಂದ ಕಳೆದ ಮೂರ್ಜಿನಲ್ಲಿ ನವೆಂಬಳಿಗಿನ ತಾಕಲಾಟವೊಂದು ನಿಂತಂತಾಯ್ತು. ಕಾಶ್ಮೀರ ಬಗೆಹರಿಯುವ ನಮ್ಮ ಒಡನಾಟ ಅಷ್ಟು ಜೆನ್ನಾಗುವ ಲಕ್ಷಣವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾಮ್ಯವಾದಿ ತಂಡದ ಭಯವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಏಕ ರೂಪವಾದ ಧೋರಣೆ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬರುವ ಯುದ್ಧ ನಮ್ಮನ್ನೊಂದುಗೂಡಿಸದಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ವಿದೇಶ ನೀತಿಯನ್ನೊಂದಾಗಿಸುವುದು. ಅಂತೂ ಬೇಕಾಗಿಯೋ ಬೇಡವಾಗಿಯೋ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆನೇ ನಾವು ಪ್ರಜಾತಂತ್ರವಾದಿಗಳ ತಂಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಹೋಗಿರುವೆವು. ನಮ್ಮ ವಿದೇಶಾಂಗ ನೀತಿಯು ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆನೇ ಬೇರೆಯೇ ಕಡೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಮಹಾ ನ್ಯಾಯ ಕಾದ್ದಾರೆ ನಿಜ. ಇತಿಹಾಸದ ಒಂದು ಪರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾರ್ಯತತ್ಪರರಾಗಿರುವುದೂ ನಿಜ ನೆಹರೂ ಅಂಥ ಪ್ರಧಾನಿ ನಮ್ಮನ್ನಾಳುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಜಾಗತಿಕ ಕಾಲಪುರುಷನು ಇಂದು ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯದ ಆಯ್ಕೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟವನ್ನು ಅವರ ಭಾಗ್ಯದ ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

—ದಿಲ್ಲಿಯ ಈಸ್ಟರ್ನ್ ಇಕಾನಮಿಸ್ಟ್

'ನವಯುಗ'

ಕಾಶ್ಮೀರ

ಕೆಲವು ಹಳೆಯ ನೆನಹುಗಳು

ಕಾಶ್ಮೀರವು ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಆಕರ್ಷಿಸಿರುವ ಸ್ವರ್ಗ ಸದೃಶ ಸಂಸ್ಥಾನ. ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರ ಪ್ರದೇಶ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡಾಡುವವರಿಲ್ಲ.

ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದು. ಕಾಶ್ಮೀರ ಮತ್ತು ಜಮ್ಮೂ ಈ ಎರಡು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಲಜ್ಜ,೦೦೦ ಚದರ ಮೈಲುಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಶ್ಮೀರವು ಬರೀ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಚದರ ಮೈಲುಗಳಷ್ಟೆಂದು ಕಾಶ್ಮೀರಿಗಳ ಅಂಬೋಣ ಕಾಶ್ಮೀರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಕಾಶ್ಮೀರ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಾಶ್ಮೀರ ಹಿರಿದಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ ಇಲ್ಲವೆ ಇತರ ಅಮೂಲ್ಯ ಕಲ್ಲುಗಳು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಶ್ಮೀರದ ಉಣ್ಣೆಯ ಶಾಲು ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಆದರೆ ಈ ಶಾಲು ತಯಾರಾಗಬೇಕಾದರೂ ಉಣ್ಣೆ ಬರಬೇಕು ಟಿಬೇಟಿನ ಚಾಂಗ್ ಥಾಂಗ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಂದ. ಅಲ್ಲಿಯ ಯಾವತಿಯರ ಜೆಲವು, ನೇಯ್ಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಶ್ಮೀರಿಗಳ ಕೈಚಳಕ, ನಯನ ಮನೋಹರ ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯಗಳು ಇವು ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಅದ್ಭುತ ಗಳಿಸಿರುವ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯ ಸ್ಥಾನ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಆಕರ್ಷಣೆ ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯದಲ್ಲ. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದುದು. ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕರೂ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕುರಿತು ತಿಳಿದಿದ್ದರು ಇಲ್ಲವೆ ಕೇಳಿದ್ದರು. ಚೀನಿಯರು, ಅರಬರು, ಪರ್ಷಿಯನರು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕಾಶ್ಮೀರದ ಕುರಿತು ಆಡಿರುವರು; ಬರೆದಿರುವರು. ಅಲ್ಲದೆ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಶ್ಮೀರದ ಕುರಿತಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಷ್ಟು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬೇರಾವ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕುರಿತು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತೀಯ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಾನವು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯು ದೇವತೆಗಳ ವಾಸಸ್ಥಾನವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ಅದರ ತಪ್ಪಲಲ್ಲಿರುವ ಕಾಶ್ಮೀರವನ್ನು ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕಾಣುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಏನಂತೆ? ಆದರೆ, ಶಾರದಾಪೀಠವೆಂಬ ಹಳೆಯ ಕಥೆ ಕಾಶ್ಮೀರದ ಮೂಲವನ್ನು ಕೊಂಚ ವಿಷಗ ಪಡಿಸುವುದು.

ಹನ್ನೊಂದನೇ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅರಾಬ್ ವಿದ್ವಾಂಸ ಆಲ್ಬೆರುನಿಯು ಕಾಶ್ಮೀರವು ಬನಾರಸ ಮತ್ತು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಗಳಷ್ಟೇ ಪವಿತ್ರವಾಗಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ತನ್ನ ಬರೆಹಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇದರ ಕುರುಹನ್ನು ಈಗ, ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ನಂತರವೂ ನಾವು ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ದೇವ ದೇವತೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ಉದ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾರಂಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಾಶ್ಮೀರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆರೆ ಕುಂಟೆಗಳು ಶಿವನ ಮಡದಿ ಪಾರ್ವತಿಯ ಕುರಿತಾದ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳದಿಲ್ಲ.

ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ತೀರ್ಥಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಂಧೂ ನದಿಗಳು ಕೂಡಾ ಪ್ರಯೋಗ ಅಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕುಂಭ ಮೇಳವು ಒಹಳ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೨,೦೦೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾಬಲ ಎಂಬ ಪವಿತ್ರ ಶೀರವಿದೆ ಕಾಶ್ಮಿರಿ ಹಿಂದೂಗಳು ಗತಿಸಿ ಹೋದವರ ಅಸ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಲು ಈಗಲೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗದಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿದಷ್ಟೇ ಪುಣ್ಯ ಈ ಸರೋವರದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸುವುದರಿಂದ ದೊರಕುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಕಾಶ್ಮೀರಿಗಳದಾಗಿದೆ. ಗಂಗಾಬಲವನ್ನು 'ಹರಮುಕುಟ ಗಂಗಾ' ಎಂದು ಕರೆಯುವುದೂ ಇದೆ. ಈ ಸರೋವರದಿಂದ ಹರಮುಖವೆಂಬ ೧೯,೦೦೦ ಅಡಿ ಉನ್ನತ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯು ಎದ್ದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಹೆಸರು ಬಂದುದಾಗಿದೆ. ಈ ಪರ್ವತದ ತಪ್ಪಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೇ ಹಲವು ಪವಿತ್ರ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ.

ಹರಿಪರ್ವತಗಿರಿಯ ಕುರಿತು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ದಂತಕಥೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಇಡೀ ಕಣಿವೆಯು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸರೋವರವಾಗಿತ್ತು. 'ಸತೀಸರ' ಎಂದು ಅದನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರ. (ಶಿವನ ಮಡದಿ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು 'ಸತಿ' ಎಂದೂ ಕರೆಯುವರು.) ಸರೋವರದ ಆಸುಪಾಸಿನ ಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ಜನವಾಗಿತ್ತು. ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಜಲೋದ್ಭವ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಹಾವಳಿಯ ಭೀತಿಯಿಂದ ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಶಂಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಜಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಅಮರತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದ ಈ ರಕ್ಕಸನು ಆ ಸರಸಿನಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತವಾಗಿದ್ದನು. ಇದು ಶಿವನ ಸತಿಯಾದ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದ ಆಕೆ ವೈನಾಹಕ್ಕಿಯ ರೂಪತಾಳಿ ಬಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕಲ್ಲನ್ನು ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದೆತ್ತಿ ಆ ಸರೋವರದ ನೀರಿಗೆ ಎಸೆದಳು. ಆ ಚಿಕ್ಕ ಕಲ್ಲೇ ಬೃಹದಾಕಾರ ತಾಳಿ 'ಹರಿಪರ್ವತ' ವಾಯಿತೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. (ಶಾರಿಕಾ ಪರ್ವತ ಎಂದರೆ ವೈನಾಹಕ್ಕಿಯ ಪರ್ವತವೆಂದೂ ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದುಂಟು.) ಈ ಪರ್ವತದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಆದರೆ ಅವನು ಸಹಾಯ ಶೂನ್ಯನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಅವನಿಂದ ಈಗ ಯಾವ ಅಪಾಯ ಭಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಭೂಕಂಪಗಳು ಸಂಭವಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, 'ಜಲೋದ್ಭವನು ಮುಹುಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ತನ್ನ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಜಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ' ಎನ್ನುವುದಿದೆ.

ಜಲೋದ್ಭವನ ಬಾಧೆಯು ಪರಿಹಾರವಾದ ನಂತರ ಸರೋವರದ ತಟಾಕದಲ್ಲಿಯಿಂದು ನೆಲಸಿದ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳೆಂದರೆ 'ಪಿಶಾಚಿ'ಗಳೆಂಬ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಗಂಧಗಾಳಿಯರಿಯದ ಕಾಡು ಜನರು ಆ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಆರ್ಯರು ಈ ಕಾಡುಜನರನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಲು ತೊಡಗಿದರು. ಆ ಅಸಂಸ್ಕೃತ ಜನರ ಮೇಲೆ ಮುರ್ಕ ಹುಟ್ಟಿ ಪಾರ್ವತಿಯು ವಿತಸ್ತ ನದಿಯ ರೂಪಧರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನೀರಿನ ಆಸರೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಳು. ವಿತಸ್ತ ನದಿಯನ್ನೇ ಈಗ ಝೀಲಮ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಕಾಶ್ಮೀರದ ಕುರಿತಾದ ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಒಂದೆರಡು ಮಾತ್ರ

— 'ಪ್ರಭಾತ'

ವಾರ್ತೆಗಳು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಹಾರ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಹುಚ್ಚನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಎಂದಿನಂತೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಆಯಾತ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಎ. ಡಿ. ಗೋರವಾಲಾ ಇವರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಗ್ರೆಸಿವ್ ಗ್ರುಪಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಹೇಳಿದರು.

ಭಿಕ್ಷುಕರ ಹಾವಳಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಲು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ ೫ರಿಂದ ಭಿಕ್ಷುಕ ನಿರೋಧ ಸಪ್ತಾಹವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಫೆಬ್ರುವರಿ ೯ರಿಂದ ಡಿಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿರುವ ಜನಗಣನೆಯಲ್ಲಿ ಜನಗಣನಾ ಲೇಖಕರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಜನಗಣನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮೊದಲು ಜನಗಣನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೂಲಿಕೆಗೆ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟು ಜನಗಣನೆಯ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಶುಭಾಶೆಯವನ್ನು ಕೋರಿದ ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು.

ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಮೊದಲನೆಯ ಜನಗಣನೆಗಾಗಿ ರಚಿಸಿದ ಉದ್ಯೋಗ ಸೂಚಕ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ವೇಶ್ಯೆಯರು ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರು, ಲೇಖಕರು, ಮನೋರಂಜಕರು ಈ ಮೂರು ವರ್ಗದವರ ಸಮಾವೇಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೂರಾಟಕ್ಕಿದೆ.

ಮೂರುವರೆ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಸಿಂಧೀ ಜಾತಿಯ ಗಂಡು ಮೂರಾಟಕ್ಕಿದೆ ಖರೀದಿದಾರರು ಈ ಕಳಗಿನ ಆಡ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು. ಬೆಲೆ ರೂ ೩೫೦/- ಯೂ ಇದರ ಸಮೂಹ.

X
C/o "ಕೊಡಗು"
ಮಡಿಕೇರಿ.

ಕೃತಜ್ಞತಾವಂದನೆ.

ನನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಪತ್ನಿಯ ನಿಧನಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಸಹಪಾಠಿಗಳೂ, ಬಂಧು ಭಾಂಧವರೂ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟ ಮಿತ್ರರೂ ಸಹೆ ನನಗೆ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನಾ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಮತ್ತು ಖುದ್ದಾಗಿ ಬಂದು ನನ್ನ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಲು ಅನಾನುಕೂಲವಾದ ಕಾರಣ ಈ ಮೂಲಕ ನನ್ನ ವಂದನೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೊಂಗಂಡ ಯಂ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ.
ವೀರಾಜಪೇಟೆ.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ

ಪ್ರಥಮ ಖಾನೇಸುಮೂರಿ.

ಖಾನೇಸುಮೂರಿ ದಾಖಲು ಮಾಡುವವರು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಎರಡು ಬಾರಿ ಸಂದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ 1951ನೇ ಫೆಬ್ರುವರಿ 9ನೇ ತಾರೀಕಿನಿಂದ 28ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗೆ ಒಮ್ಮೆ. ಪುನರಾವರ್ತಿ, 1951ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 1ನೇ ತಾರೀಕಿನಿಂದ 5ನೇ ತಾರೀಕಿನ ಒಳಗೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ.

ದಯವಿಟ್ಟು ಆವರು ಕೇಳುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ನಿಮ್ಮದಾದ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ವಾಸಿಸುವ ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರ ವಿಷಯವಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಸರಿಯಾಗಿಯೂ ಕೊಡಿರಿ. ನೀವು ಕೊಡುವ ಉತ್ತರವು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. 1948ನೇ ಖಾನೇಸುಮೂರಿ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು, ಖಾನೇಸುಮೂರಿಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕೋರ್ಟು ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಲು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಖಾನೇಸುಮೂರಿ ಲೆಖ್ಖತೆಗೆಯುವವರು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೇನಾದರೂ ಸಂಶಯವಿದ್ದರೆ ನೀವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಮೊದಲಾಗಿ ನೀವು ಆ ವರೊತನೆ ಪ್ರಶ್ನೆಕೇಳಿ ಆ ಸಂಶಯವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

1, 9, 10 ಮತ್ತು 11 ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಮನೆಯಯಜಮಾನರಿಗೆ ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಕರಿತದಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ದಾಖಲೆ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೆ ತೀರಿತು. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ದಾಖಲೆಯಾಗದಂತೆ ದಯವಿಟ್ಟು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ—

ಖಾನೇಸುಮೂರಿ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆಯುವವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸುಪರು ವೈಸರರಿಂದು ನೇಮಕವಾಗಿರುವ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಆಫೀಸರು ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಬಹುದು.

ದಯವಿಟ್ಟು ಖಾನೇಸುಮೂರಿ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆಯುವ ಎನ್ಯೂಮರೇಟರ್ ಮತ್ತು ಸುಪರ್‌ವೈಸರರ ಕಾರ್ಯವು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿ, 1951ನೇ ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದ ಮೊದಲನೆಯ ಖಾನೇಸುಮೂರಿಯನ್ನು ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವು ನಿಮ್ಮಿಂದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನತಿ ವಿನಯದಿಂದ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ್,
ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ಕೂಡಗಿನ
ಖಾನೇಸುಮೂರಿ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು

2-1

ಕೊ ಡ ಗು

ತಾ. ೨-೨-೧೯೫೧ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ

ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಮುಂದಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸೂತ್ರಧಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರು ನಿಧನ ಹೊಂದಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಈ ಅಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಶಕ್ತಿಯಾದರೂ ಬಹುವಷ್ಟಿಗೆ ಕುಂದಿ ಹೋಗಿರುವದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರ ಮುಂದಾಳ್ತನದಲ್ಲಿ ಬಹು ಬಲಾಢ್ಯವಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವನ್ನೇ ಎದುರಿಸಿ ಭರತ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಂಥಾ ಮಹಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಇಂದು ಅನೈಕ್ಯತೆಯ ಮನೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂರವರು ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುತ್ತ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ತನ್ನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಧ್ಯೇಯವಾದ ಜನತಾ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಐಕ್ಯಮತ್ಯವನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಬದಲು ಆದರ ಕೆಲಸಗಾರರು ನಾಯಕ್ಕಿಕ ಹಾಗೂ ಪಕ್ಷಗಳಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಣಗಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಹೆಚ್ಚಿನವರ ದೃಷ್ಟಿಯು ಮುಂಬರುವ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಉದಾತ್ತ ತತ್ವವಾದ ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಇಂದು ಸರ್ವೋದಯ ಸಂಘದ ಪಾಲಿನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬಂತಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ಚರಖಾದ ಮಂಜುಳನಾದ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸೊಲ್ಲು, ಪಾನನಿರೋಧ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸಗಳ ಬದಲು ಇಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನೊಳಗೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಪಕ್ಷಗಳ ಗುಲ್ಲು ನೂತ್ರ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹಲವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅಡ್ಡ ದಾರಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಖಾದಿಟೊಪ್ಪಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪತಾಕೆ, ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಸದಸ್ಯತನ ಇವೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೊರೆದು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಈ ದುರ್ಬಲತೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಅಂದೊಮ್ಮೆ ಜನತೆಯ ಜೀವಾಳವೆನಿಸಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸತತ ಪರಿಶ್ರಮ ಮತ್ತು ದೂರದರ್ಶಿತ್ವದಿಂದ ಅಂದು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಡಿಪಾಯವು ಇಂದೂ ಭದ್ರವಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೆಂಬ ಮನೆಯ ಮೇಲ್ಗೋಪುರವು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನೊಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರಿಯರ ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣ ದೃಷ್ಟಿಯವರ ಅಹಿತ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಶಿಥಿಲಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಡಿಗಲ್ಲು ಬಲವಾಗಿದೆ. ಜನತೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮೇಲಿನ ಆ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸಗಳು ಇನ್ನೂ ಇವೆ ಆಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಜನತೆ ದೂರಿದರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಆವರಲ್ಲಿ ಆದರವಿದೆ. ಇಂಥಾ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯು ಸಭೆ ಸೇರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಡಿರುವ ತೀರ್ಮಾನವು ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿಯು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ನಿಂತಿರುವವರು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೂ ಹೊರಗಿರುವವರು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನವೂಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಕೆಲವೊಂದು ಗುಂಪಿನವರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರಲು ಬಿಡಬಾರದು. ದೇಶದ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸುವವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಗಾಂಧಿಜೀಯವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಹಿಂದೆ ಜನತಾ ರಾಗಿಯಾಗಿದ್ದು ಅಖಂಡಶಕ್ತಿಯುತ ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂದೆನಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಅಂದು ಜನತೆಯ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ. ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನಕೊಡದ ಕಾರಣವೇ ಇಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಜನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿಳಿಯತೊಡಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಪುನಹ ಜನತೆಯ ನಚ್ಚಿನ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ, ಭರತಖಂಡದ ಸಾರಸರ್ವಸ್ವವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಜನಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ತನ್ನ ಪಾಲಿನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸಕ್ರೀಯವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ಘನತೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬೆಳಗಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೆಲಸಗಾರರ ಮೇಲಿದೆ. ಕೆಲಸಗಾರರೆಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವದು ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವರ್ತಮಾನ.

ಮಡಿಕೇರಿ ಮಹಿಳಾ ಸಹಕಾರ ಸಮಾಜದವರು ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರ ನಿಧನ ದಿನವನ್ನು ತಾರೀಕು ೩೦-೧-೫೧ ರಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರ ಭಾವ ಚಿತ್ರವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ರಾಮಧುನ್ ಮತ್ತಿತರ ಗಾಂಧೀಜಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದರು.

ಕೊಡಗು ಆಂತರ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಆಟೋಟಗಳ ಸ್ಪರ್ಧೆಯು ತಾ. ಒಂದರಿಂದ ೬-೨-೫೧ ರವರೆಗೆ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದು. ಕಡೇದಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ. ಬಿ. ಎಸ್. ಕುಶಾಲಪ್ಪನವರು ಬಹುಮಾನ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವರು

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ. ಜೆ. ಸಿ. ಕುಮಾರಪ್ಪನವರಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟಿಸಲ್ಪಡುವ ಸರ್ವೋದಯ ಪಕ್ಷ ಆಚರಣೆಗೆ ಶನಿವಾರಸಂತೆಯು ಶ್ರೀ. ಬಿ. ಕೆ. ಶಾಂತುವೀರಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೊಡಗಿನ ಪರವಾಗಿ ಬರಮಾಳ ಖಾದಿ ಕೇಂದ್ರದವರು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು.

ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಜಾತ್ರೆಯು ತಾ. ೧೪-೨-೫೧ ರಿಂದ ೧೫-೨-೫೧ ರವರೆಗೆ ನಡೆಯುವದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಂದಿದೆ.

ಮಡಿಕೇರಿ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯೊಳಗಿರುವ ಉತ್ತಮ ಹೂತೋಟಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದೆಂದೂ, ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರವೇಶ ಧನದೊಂದಿಗೆ ರೆಡ್‌ಕ್ರಾಸ್ ಸಂಘದ ಮಡಿಕೇರಿ ಶಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೆ ಬರಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದೂ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮೂರ್ನಾಡು ಬೇಡ್‌ಮಿಂಟನ್ ಕ್ಲಬಿನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯು ಶೀಘ್ರ ನಡೆಯಲಿದೆಯೆಂದೂ ತಾ. ೧೦ ರಲ್ಲಿ ಟೈಸ್ ಡ್ರಾ ನೋಡುವ ಕಾರಣ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ರೂ. ೫ ಗ್ರೌಂಡ್ ಫೀಜಿನೊಡನೆ ಬರಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದೂ, ವಿನ್ನರ್ಸ್ ಮತ್ತು ರನ್ನರ್ಸ್ ಆಪ್‌ಗಳಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದೆಂದೂ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕಡಗದಾಳು ಗ್ರಾಮದ ಹರಿಜನ ಮುದ್ದ ಎಂಬವನನ್ನು ಕೋವಿಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬಳ್ಳಿ ತಡೆದು ಗುಂಡು ಹಾರಿ ಅದು ಆತನ ಕಾಲಿಗೆ ತಗಲಿ ಜಖಂ ಆಯಿತೆಂದೂ ಆತನನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತಂದು ಕಾಲು ಕತ್ತರಿಸಿ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಆತನು ಮೃತನಾದನೆಂದೂ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ

ಮಡಿಕೇರಿ ಮೂಲಂ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಎಸ್. ಜಿ. ಅಬೂಬಕರ್ ಸಾಹೇಬರವರು ತೊಕ್ಕ ಕಡಿವೆ ಮಾಡಿ ಮೂಲಂ ಮೂರಿದರೆಂಬ ಕಾರಣ ಕೇಸು ಮಾಡಲಾಗಿ ಮಡಿಕೇರಿ ಫಸ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಮೇಜಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅವರಿಗೆ ೫೦ ರೂ. ಜುಲುಮಾನೆ, ಜುಲುಮಾನೆ ಕೊಡಲು ತಪ್ಪಿದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಿರುವರೆಂದು ವರ್ತಮಾನ

ಬೂದುವರ್ಣದ ಎತ್ತೊಂದು ಹದಿಕೇರಿಯ ಶ್ರೀ. ಕಿರಿಯಮಾಡ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪನವರ ದನಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎರಡು ವಾರಗಳಿಂದ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದೂ ಮೂಲಿಕರು ತಕ್ಕ ರುಜುವಾತಿನಿಂದ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಡಗು ಮಾಜಿ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಸಂಘದ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಹಾಸಭೆಯು ತಾರೀಕು ೧೧ ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು.

ಕಾಲೇಜು ಕಟ್ಟಡ ಕೆಲಸದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟನ್ನು ಕೆ. ಸಿ. ದಾಮೂ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅವರು ತಾರೀಕು ೧-೨-೫೧ರಿಂದ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವರು.

ಕೊಡಗಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ಸರಬರಾಯಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಲು ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರು ತಾ. ೨೯ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು ತಾ. ೧-೨-೫೧ರಲ್ಲಿ ವಾಪಾಸು ಬಂದರು.

ಮೂರಾಟ ಬತ್ತ ಸಂಗ್ರಹದ ವಿಷಯ:

ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಕಳೆದ ವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ನಂತರ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಕಳೆದ ತಾ ೨೭ ನೇ ಶನಿವಾರ ಸಹಕಾರಿ ಫೆಡರೇಶನಿನ ಮತ್ತು ಬತ್ತ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ರೇಶನಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಮತ್ತು ಫೆಡರೇಶನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ತಾ ೨೮ರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಚರ್ಚೆಯು ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ಬತ್ತ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಈ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಮೂರ್ನಾಟಂಗ್ ಫೆಡರೇಶನ್ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಸಂಘದವರು ಚೀಫ್ ಏಜಂಟರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ತೋಟಗಳ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಮೂರಾಟ ಬತ್ತದ ಪರ್ಮಿಟ್ಟನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡವರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬತ್ತವನ್ನು ಸೀದವಾಗಲೀ ಯಾ ಲೈಸೆನ್ಸು ಪಡೆದ ಸಬ್ ಏಜಂಟರ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಪಡಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎರಡು ಚೀಫ್ ಏಜಂಟರುಗಳ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಕ ಮಹನೀಯರು ಸಬ್ ಏಜಂಟರುಗಳಾಗಲೀ ಯಾ ರೈತರೇ ತಮ್ಮ ಬತ್ತವನ್ನು ತಾವಾಗಿಯಾಗಲೀ ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಿ ರೇಶನಿಂಗ್ ಆಫೀಸರು, ಚೀಫ್ ಏಜೆಂಟರ ಸನೆ ತವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತೆ ಲೋಡಿಂಗ್ ಸೆಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ) ಬತ್ತವನ್ನು ವಿಲ್ಲು ಮೂಲೀಕರಿಗೂ ಇತರ ಪರ್ಮಿಟ್ಟು ಹೊಂದಿಕೊಂಡವರಿಗೂ ಸರಕಾರಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ಮತ್ತು ಚೀಫ್ ಏಜಂಟರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಮೂಂಟಾಟ ಮಾಡಿ ಬತ್ತದ ಕ್ರಯವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಲೋಡಿಂಗ್ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಡಿಂಗ್ ಸೆಂಟರಿನಿಂದ ಲಾರಿಗಳು ಹೋಗಬಹುದಾದ ಸವಿೂಪ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಬತ್ತವನ್ನು ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ತಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೆಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ಮುಂದೆ ಲೆಕ್ಕಚಾರವನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕಾಗುವದು. ವಿಲ್ ಮೂಲೀಕರು ಬತ್ತವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಅಕ್ಕಿ ಮಾಡಿ ಹೊರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ರವಾನಿಸಬೇಕಿರುವದರಿಂದ ಅವರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದ ಸಬ್ ಏಜಂಟರುಗಳಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಉಳಿದ ವಿವರಾಂಶಗಳು ಈ ಮೊದಲು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಂತೆ ಇರುವದು. ಬತ್ತದ ಕ್ರಯವನ್ನು ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕಾರವು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದುಬಹಳ ದಿನಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಜವಾಬು ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರವರು ತಾರೀಕು ೨೮ರ ರಾತ್ರಿಗೆ ಗಣಿಕೊಪ್ಪಲಿನ ಬತ್ತ ಮೂರಾಟ ಮಾಡುವವರ ಪರ ನಿಯೋಗಗೋಷ್ಠಿ ಬಂದಿದ್ದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವರೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ.

ನನ್ನ ಬಾಪ್ಪು, ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಮಿಶ್ರ ಬಣ್ಣದ, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಗಡೆ ಬಿಳಿಪು ಚಾರ್ಯ ಇರುವ, ಆ ದಾಜು 3½ ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಅಂದಾಜು ಎರಡು ಇಂಚು ಉದ್ದ, ಸಾಧಾರಣ ಆಡ್ಡೆ ಗೋಡಿನ ಎತ್ತು ಬಂದು ಕಳೆದ ಎರಡು ವಾರಗಳಿಂದ ಪರಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಮಹನೀಯರುಗಳು ಯಾರಾದರೂ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಇನಾಮನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತೆ. ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆಡ್ರೆಸಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಸವಿನಯದಿಂದ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಉಳ್ಳಿಯಡ ಕೆ. ಮುದ್ದಪ್ಪ.
ಮಜೆರ್ಟ್ಟು,
ವೀರರಾಜಪೇಟೆ.

2-1

ಓದುಗರ ಓಲೆಗಳು

ಏಂಟಿಮಲೇರಿಯೂ ಆಫೀಸರಲ್ಲಿ.

ನಮ್ಮ ಊರು ಈ ಇಲಾಖೆಯವರ ಗೊಸ್ಕರ ಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲ! ನಾಪೋಕ್ಲಿನಿಂದ ಮಲೇರಿಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಮಡಿಕೇರಿ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸದರಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಾರಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಮದ್ದು ಸ್ಪ್ರೇ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ? ವರ್ಷಕೊಮ್ಮೆ ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ವ್ಯಾನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಭಸದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ; ಹೋಗುತ್ತಾರೆ! ಈ ಸಲ ಅಲ್ಲೆ ಭಾಗಮಂಡ್ಲ ಹತ್ತಿರ ನೆರಿಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪ್ರೇ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ನಮ್ಮೂರು ನಾಕಾರು ಅಂದರೆ ಸಿಂಗತ್ತೂರು, ಚೆರಂಡೋಟ್, ಕುಂದಚೇರಿ ವತ್ತು ಪದಕಲ್ಲ; ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳುವುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಊಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಕೂಗುವ ಪಗುವಿನ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಲಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯೂ ಇಲ್ಲವೊ? ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬಾಗಮಂಡ್ಲ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಡೇರಿ ಹೊಡೆಸಿ ಔಷಧಿ ಸುತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ವಿಷಯ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತೂಗಹಾಕಿದರೆ ಮಲೇರಿಯೂವು ನಿವಾರಣೆಯಾದಂತಾಯಿತೆ? ಕೊಡಗಿನ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ಸ್ಪ್ರೇ ನೂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿಬಲ್ಲೆವು. ಪೆಂಟೆ ಪಟ್ಟಣಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಡಿ. ಡಿ. ಟಿಯಿಂದ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮಾಡತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಮಲೆನಾಡಿನಂತಿರುವ ಭಾಗಮಂಡ್ಲನಾಡಿನ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಬೀಳವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಏನರ್ಥ? ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ನಾಡಾಗಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲೊಂದು ಮಲೇರಿಯೂ ಶಾಖೆಯನ್ನೇ ತೆರೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದರೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಸದರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತಂದು ನಮ್ಮ ವನವಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ.

'ನಾಡಿಗ.'

ಬಸ್ಸಿನ ಅಡಚಣೆ.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬಸ್ಸು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಮಡಿಕೇರಿಯಿಂದ ಸಿದ್ದಾಪುರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹಲವು ಬಸ್ಸುಗಳು ಇವೆ ಅವು ಮಡಿಕೇರಿಯಿಂದ ಮೂರ್ನಾಡು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮ ಗಂಟೆಗೆ ಒಂದು ಬಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಹೊರಡುತ್ತೆ. ತಪ್ಪಿದರೆ ಮೂರ್ನಾಡಿನಿಂದ ಬರುವ ಜನರು ೧೨½ ಗಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣವೂ ಅಸ್ಥಾ ಅವಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತೆ. ಇದರಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬರುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತೆ. ಇದು ಬಿಟ್ಟು ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬಸ್ಸು ಇದ್ದಂತೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮ ಗಂಟೆಗೆ ಒಂದು ಬಸ್ಸು, ೯ ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಸ್ಸು ಬಂದರೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತೆ. ಹೇಗೂ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಿಂದ ಮೂರ್ನಾಡು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧½ ಗಂಟೆಗೆ ಜಗದೀಶ್ವರ ಬಸ್ಸು ನಾಪೋಕ್ಲುಗೆ ಹೋಗುತ್ತೆ. ಇದು ಬಿಟ್ಟು ನೆಟ್ಟಗೆ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಾಪಾಸು ಬರುವುದಾದರೆ, ಈ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎರಡು ಬಸ್ಸು ಸಾಯಂಕಾಲ ಎರಡು ಬಸ್ಸು ಆಗುತ್ತೆ. ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತೆ. ಒಡನೆಯೇ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನಿಗಕೊಟ್ಟು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಯಾಣಿಕ.

ಅವಶ್ಯ ಓದಬೇಕಾದ

ಮೂರು ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಕೊಡಗು ಸುಭಿಕ್ಷೆಯ ನಾಡೆಂದೆನಿಸಿದರೂ, ಕವಿಗಳಿಗೆ, ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವಿದೆ. ಈ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಂತೆ ಸರಳ ಶೈಲಿ, ಉತ್ತುಂಗ ಭಾವದಿಂದ ಕೂಡಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಜೀವನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಬಲ್ಲ

ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ (ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ)

ಕುಸುಮಚಯ (ಚಿಕ್ಕ ಕಥೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ)

ಪತ್ರಾವಳಿ (ರಾಗ ಪತ್ರಗಳು)

ಎಂಬ ಮೂರು ಪುಸ್ತಗಳು ಶೀಘ್ರ ಪ್ರಕಟವಾಗಲಿವೆ. ಪ್ರಕಟಣಾ ತಾರೀಕನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ.

ಹೊದ್ದೂರು ಗ್ರಾಮದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಯು ಮೂರ್ನಾಡು, ನಾಪೋಕ್ಲು ಮಧ್ಯವಾಗಿ ಹಾದುಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯ ಕರೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತೆ. ಶಾಲೆಯು ಎರಡು ಕಡೆಗಳಿಂದ ½ ಮೈಲು ದೂರದಿಂದಲೇ ರಸ್ತೆಯು ಡೊಂಕು ಡೊಂಕು ಇರುತ್ತೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಶಾಲೆಯು ಇರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಹಾದುಹೋಗುವಂತಿದೆ ಗಾಮದ ರಸ್ತೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಅಗಲವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸು ಯಾ ಲಾರಿ ಹೋಗಲು ಮಾತ್ರ ಸ್ಥಳವಿರುತ್ತೆ. ಈ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಸ್ಸುಗಳೂ, ಮರವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಲಾರಿಗಳೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಓಡಾಡುತ್ತವೆ ಈಗಂತೂ ಬತ್ತ ವೈವಾಟಿನ ಸಮಯ, ಲಾರಿ ವಹಿವಾಟಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ಈ ಶಾಲೆಗೆ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಸಣ ಸಣ್ಣ ವಕ್ಕಳು ಬರುವುದರಿಂದ ರಭಸದಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಫಕ್ಕನೆ ಹಾದಿಬಿಡುವ ಅವಕಾಶದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಎರಡು ಫರ್ಲಾಂಗು ದೂರುದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯ ಇಕ್ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸುವವರು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಿಡುವಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಬೋರ್ಡು ಇರಿಸುವಂತೆ ಒಡನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

N. P. K.

ವೀರಾಜಪೇಟೆ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಲ್ಲಿ

ರೇಶನಿಂಗ್ ಬಂದ ಲಾಗಾಯಿತಿನಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಸಾಮಾನುಗಳು ಪುರಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯೊಯಿತು. ಅದರೆ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಕೂಪನ್ ಹಂಚುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ನಿಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಸರಕಾರಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆಸಹಾಯವಿತ್ತು ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕೂಪನ್ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುವೆವು. ಇದೇ ರೀತಿ ಅಕ್ಕಿಯ ರೇಶನ್ ಕಾರ್ಡನ್ನೂ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂಪನ್ ಕೊಡಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳುವದಾಗಿದೆ.

ಪಟ್ಟಣಿಗರು.

ಬಿ. ಎ. ತರಗತಿ.

ಬರುವ ವರ್ಷ ಕೊಡಗಿನ ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬಿ. ಎ. ತರಗತಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಡವಾಗದಿರುವದೇ ಕಾರಣವೆಂದೂ ತಿಳಿದೆನು. ಈ ವರ್ಷ ಈ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಸುಮಾರು ಎಂಭತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂರಲಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗುವವರಿಲ್ಲರೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ಮುಂದರಿಸುವಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಿನ ತರಗತಿಯನ್ನು ತೆರೆಯಲೇಬೇಕು. ಕಟ್ಟಡವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಾಲೇಜನ್ನು ನಾಪೋಕ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಮಡಿಕೇರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಕೆಳಗಿನ ಕೆಲವು ತರಗತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ಹಿಂದೆ "ಪಿ. ಎಂ. ಪಿ." ಇವರು ಮಾಡಿದ ಸೂಚನೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ. ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಐದಾರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿರುವಾಗ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸೆಕ್ಷನನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಶದ ಮುಂದಾಳುಗಳೂ, ಸರಕಾರವೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸುವದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕುಶಾಲಪ್ಪ.

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ.

ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಾರಿ ಟೀಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲೂ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತುಂಬಾ ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆದರೂ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ಕ್ರಮವು ಸುಧಾರಿಸಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಡಿಕೇರಿಯ ಮಹದೇವಪೇಟೆ ರಸ್ತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಈ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ರಿಪೇರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ವಳೆಗಾಲ ಕಳೆದೊಡನೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿನ ಗುಂಡಿಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಲುಹಾಕಿ ಕೆಂಪುಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದರು. ಆ ಕಲ್ಲುಗಳೆಲ್ಲ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ನಡೆಯುವದೇ ಪ್ರಯಾಸವಾಯಿತು. ರಸ್ತೆಯ ಗುಂಡಿಗಳು ಎಂದಿನಂತೆ ಬಾಯಿತೆರೆದು ನಿಂತವು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಆ ಗುಂಡಿಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಲು ತಾರು ಹಾಕಿ ಮರಳು ಹಾಕಿದರು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಸುಧಾರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ರಸ್ತೆ ಅಗಲ ಪೂಡುವ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷ ಕೆಲಸ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ ಯವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಕೆಲಸವೂ, ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸವೂ, ಪ್ರತಿ ದಿನ ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಇವರ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರ ಈ ರೀತಿಯ ರಿಪೇರಿಗಳಿಂದ ಬಡ ಜನರ ದುಡ್ಡಿನ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಜನ ಹಿತವೇನೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕಾರದ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುವದೋ ಅಷ್ಟು ಹಿತವಾಗುವದು. ಕೊಡಗು ಸರಕಾರವೂ, ದೇಶದ ಮುಂದಾಳುಗಳೂ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮ ವಹಿಸಬೇಕು.

ನಾಗಂಕ,

ಶ್ರೀ ಕೆ ಯಂ. ಪೊಗಪ್ಪನವರು,
"ಕೊಡಗು" ಏಜೆಂಟರು,
ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ.

ಕೊಡಗು ಪ್ರಾಂತೀಕ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

ಕೋ.ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ. (1921ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿತ್ತು.

ಅಧಿಕೃತ ಶೇರು ಭಂಡವಾಳ	ರೂ.	10,00,000.
ವಸೂಲಾದ ಶೇರು ಮೊಬಲಗು	ರೂ.	1,79,000.
ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ	ರೂ.	55,000.
ಇತರ ನಿಧಿಗಳು	ರೂ.	28,000.

ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೂ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೇನೇ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ ನಗಗಳ ಈಡಿನ ಮೇಲೆ ಸಹ ಸಾಲ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಚೆಕ್ ಯೂ ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ಗಳ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಮಾಡಲ್ಪಡುವುದು. ಟ್ರೆನಿಟಿ ಮತ್ತು ವಾರ್ಡನ್ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಗಳ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಹಣವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಎಂ. ಎಸ್. ಸೋಮಯ್ಯ, ಗೌ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,

ಕೆ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಯ್ಯ, M. L. C. ಪ್ರಸಿಡೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನೇಜ್ಮೆಂಟ್.

ಕೊಡಗು ಪ್ರಾಂತೀಕ ಸಹಕಾರಿ, ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್, ಫೆಡರೇಷನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್., ವೀರಾಜಪೇಟೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೋವಿಗಳು, ತೋಟಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಹತ್ಯಾರುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

1. 32 ಪಿಸ್ತೂಲುಗಳು (Pistols) ಕ್ರಯ ರೂ. 162 ರಿಂದ 245ರ ವರೆಗೆ.
2. 12ನೇ ನಂಬರಿನ ಒಂಟೆ ಹೊಳವಿನ ಕೋವಿ ಕ್ರಯ ರೂ. 320–0–0
3. 12ನೇ ನಂಬರಿನ ಜೋಡು ಹೊಳವಿನ ಕೋವಿ (Webley & Scott)
4. 12ನೇ ನಂಬರಿನ ಜೋಡು ಹೊಳವಿನ ಕೋವಿ (Spanish make)
5. 6 ಗಜದ (Hand loom) ಕೈಮಗ್ಗದ ಸೀರೆಗಳು ಕ್ರಯ ರೂ. 4-10-0.
6. .32 ಪಿಸ್ತೂಲು ಮತ್ತು ರಿವಾಲ್ವರುಗಳ ತೋಟಗಳೂ ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.
7. ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಕಿತ್ತಳೆ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸ್ಪ್ರೈಮಾಡುವ ಪಂಪುಗಳು (Spraing Pumps)
8. ¾" ಮತ್ತು ½" ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲಾಕೆಗಳು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಕೋವಿಗಳಿಗೂ, ತೋಟಗಳಿಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಪರ್ಮಿಟು "Special permit" ಪಡೆದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುವುದು)

ಎಂ. ಎಸ್. ಸೋಮಯ್ಯ, ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

52–19

ಮತ್ತೊಂದು ಉಜ್ವಲ ವರ್ಷ.

1948ನೇ ವರ್ಷದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು.

ಹೊಸ ಉದ್ಯಮ ರೂ.	6,13,00,000	ರೂಪಾಯಿ.
ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಉದ್ಯಮ ರೂ.	27,73,00,000	,,
ಒಟ್ಟು ನಿಧಿ. ರೂ.	8,30,00,000	,,
ಸಾ ಪಿತವಾದಂದಿನಿಂದ ಪಾವತಿಯಾದ ಕ್ಲೈಮುಗಳು	10,96,00,000	,,

1,28,000 ಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆದ ಪಾಲಿಸಿದಾರರು.

ಶಕ್ತಿ. ಸೇವೆ ಭದ್ರತೆ.

ಎಂಪೈರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲೈಫ್ ಎಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಸ್ಥಾಪನೆ,—1897

ರೋಶನ್‌ಲಾಲ್, ಜನರಲ್ ಮೇನೇಜರ್.

ಪಿ. ಡಿ. ಗೋರವಾರ–ಬ್ರಾಂಚ್ ಮೇನೇಜರ್.

ಪ್ರಥಾಸ ಕಛೇರಿ: ಎಂಪೈರ್ ಹೌಸ್, ಹಾರ್ನ್‌ಬಿ. ರೋಡ್, ಫೋರ್ಟ್, ಬೊಂಬೆ.

ಅಂಗ ಕಛೇರಿ: ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್, ಕೆಂಪೇಗೌಡರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ನಿವೃತ್ತರಾಗಲಿರುವ

ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜೀವದಾನ?

ಲೇ:— "ರೈತ"

ಈ ಬರುವ ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಕೊಡಗಿನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರು, ವಿದ್ಯಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮೊದಲಾದವರು ನಿವೃತ್ತರಾಗಬೇಕಿದೆ. ಅವರು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೋ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವರು; ಇಲ್ಲವೇ ಐವತ್ತೈದು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯವನ್ನು ದಾಟಿರುವರು. ಹಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರು ನಿವೃತ್ತರಾಗಲೇಬೇಕು. ಈ ವರೆಗಿನ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ದೇಶಹಿತ ಕೆಲಸಗಳು, ಅವರು ತೋರಿಸಿದ ನ್ಯಾಯ, ಶೀಲಗಳು ಜನತೆಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಇದೆ. ಅವರ ಸತತ ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘ ಸೇವೆಗಾಗಿ ದೇಶವು ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಗೌರವ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗನುಸಾರ ಕೊಡುವ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ವಿಷಾದದ ಮಾತೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಬುದ್ಧಿಯು ಹಲವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರವು ಯಾವಾಗಲೂ ಮನುಷ್ಯನ ಮಹಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೇರಿದವನು ಅತನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಳಗೆ ತಳ್ಳಿಹಾಕುವ ವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಂಟಿಕೂರಲು ಯತ್ನಿಸುವನು. ಗೌರವ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವ ಬುದ್ಧಿ ಕಡಿಮೆ. ಇದ ಕಾರಣವೇ ನಿವೃತ್ತರಾಗಲಿರುವವರು ಕೆಲವರು ಜೀವದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಮೊನ್ನೆಮೊನ್ನೆಯಿಂದ ಹಿಡ್ದು ವೀರಾ ಜೇಷ್ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಹೊಗಳತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಜೇಷ್ ಕಮಿಷನರು ರಾಜ ಮನೆತನದವರೆನ್ನತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ! ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ಉತ್ಕರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದರೂ ನ್ಯಾಯ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿಯುವದು ತಪ್ಪು. ಆದರಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆನ್ನುವವರು ಪಾರ್ಟಿ, ಬಂಧು ವಿತ್ರರೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಜೀವದಾನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವದು ಅನಿಷ್ಟಕಾರಕವಾದುದು. ಮೊನ್ನೆಯಾಗಿ ಯಾವುದೋ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಪರ ಕೆಲವರು ಜೇಷ್ ಕಮಿಷನರಲ್ಲಿಗೆ ನಿಯೋಗ ಗೋಷ್ಠಿ ಹೋಗಿದ್ದರಂತೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪರಿಜ್ಞಾನವಿದೆಯೆಂದೂ, ಅವರು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದೂ ಅವರು ಹೇಳಿರುವರಂತೆ! ಅಧಿಕಾರಿಯು ಯೋಗ್ಯತೆ, ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತಿಳಿಯುವವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು. ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಹಿತವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಲ್ಲದೆ ಆರಾಮ ಕುರ್ಚಿಯ ರಾಜಕೀಯವಾದಿಗಳಿಗಾಗಲೀ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದು ಜನತೆಯಿಂದ ದೂರವಾಗಿರುವ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆನ್ನುವರಿಗಾಗಲೀ ತಿಳಿಯಲಾರದು. ವಿಶೇಷ ಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪರ ಹೋಗಿ ಅವರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಎನಿಸಬೇಕು.

ಈಗ ನಿವೃತ್ತರಾಗಲಿರುವವರು ಅಧಿಕಾರ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವದರಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತಗಲುವದೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಭ್ರಮೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ದೇಶದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಅಷ್ಟಕಷ್ಟೆ. ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಂದು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೋದರೂ ಆಡಳಿತ ಚಕ್ರವು ಯಥಾಸ್ಥಿತಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವದು. ಮೇಲಾಗಿ ಈ ನಿವೃತ್ತರಾಗಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ದೂರ್ಬಲತ್ವವನ್ನಾಗಲೀ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನಾಗಲೀ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೋದ ನೂರಾರು ಜನರಂತೆ ಇವರೂ ಕೂಡ.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನಿಷ್ಟ ಪರಂಪರೆ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಿವೃತ್ತ ಮುದುಕರ ಮೇಲೆ ಮಮತೆ ಹೆಚ್ಚು. ಕೊಡಗಿನ ಜನರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳಗೆ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರೂ ತಮ್ಮ ವಿರೋಧವನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗಿಗೆ ಜೇಷ್ ಕಮಿಷನರು ಬಂದೇಕಾದರೆ ನಿವೃತ್ತರಾದವರೂ ಬರಬೇಕು. ಕಳೆದ ಏಳೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಿವೃತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಕೊಡಗಿನ ಜೇಷ್ ಕಮಿಷನರುಗಳು. ಅದು ಕೆ. ಚಂಗಪ್ಪನವರಿಲಿ, ಸಿ. ಟಿ. ಮೊದಲಿಯೊರರಿಗಲೀ ಎಲ್ಲರೂ ನಿವೃತ್ತರೇ! ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ದಿವಂಗತ ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲರು ಕೊಡಗಿನವರ ತಂಗಳನ್ನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ನೋಡಿ, ಯಾವದೇ ನಿವೃತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನ ಕೊಡಗಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಆತನು ಸತ್ತ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೇ ವಿನಾ ಜೇಷ್ ತೊಂದರೆಯಿಂಟಾಗದು ಎಂದು ಹೇಳಿದುದಾಗಿದೆ. ಆಡಳಿತದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರದ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಹೀಗಾದ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತದ ಉಳಿದ ಅಂತಸ್ತುಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಕಥೆಯ ಪುನಾರಾವರ್ತಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ.

ಕಾಲ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ. ದಾಸ್ಯಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಅಂದಿನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿರಬಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಬೆಳೆದು ಬಾಳಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂದಿನ ಹೊಸ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಮೂರ್ಖಾಡಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಆವರು ಕಾಲದ ಕರೆಗೂ, ನವಚೇತನದ ಪ್ರಗತಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಓ ಕೊಡಲಾರರು. ಹಳೇ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹೊಸ ಸೀರೆ ಉಡಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಜೇತನ ಬಂದಂತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಜೀವದಾನವನ್ನು ಖಂಡಿತಾ ಮಾಡಕೂಡದು.

ಈ ವರೆಗೆ ಇವರು ಹೊತ್ತಿದ್ದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಲು ಸರಿಯಾವವರಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಪಿಸುಮಾತುಗಳೂ ಕೇಳುತ್ತಿವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಲ್ಲದ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ 'ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರಿಕ್ರೂಟ್' ಮಾಡಲಿ. ಮದ್ರಾಸು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನಡೆಯುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯಬಾರದೇಕೆ? ಆಡಳಿತದ ಗುರಿ ಜನರ ಹಿತಸಾಧನೆಯಲ್ಲದೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆಯಲ್ಲ. ಯೋಗ್ಯ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಸ್ಥಳೀಯರು ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ದಕ್ಷರನ್ನೂ, ನ್ಯಾಯಶೀಲರನ್ನೂ ಆರಿಸಿ ತರುವದು ಆ ಹಿತವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೇಷ್ ಕಮಿಷನರು ನಿವೃತ್ತರಾಗಲಿರುವವರಿಗೆ ಜೀವದಾನ ಮಾಡುವ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೊಸಬರೂ, ಯೋಗ್ಯರೂ ಈ ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುವಂತೆ ಮಾಡುವದರಲ್ಲೇ ಜನಹಿತವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಆ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸುವರಾಗಿ ಆಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೊಡಗು ಪ್ರಾಂತೀಕ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಡಿಕೇರಿ.

ಕೋ.ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ. (1921ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿತ್ತು.

ಅಧಿಕೃತ ಶೇರು ಭಂಡವಾಳ	ರೂ.	10,00,000.
ವಸೂಲಾದ ಶೇರು ಮೊಬಲಗು	ರೂ.	1,79,000.
ಕ್ಷೇಮನಿಧಿ	ರೂ.	55,000.
ಇತರ ನಿಧಿಗಳು	ರೂ.	28,000.

ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೂ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು

ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೇನೇ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ ನಗಗಳ ಈಡಿನ ಮೇಲೆ ಸಹ ಸಾಲ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಚೆಕ್ ಯೂ ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ಗಳ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಮಾಡಲ್ಪಡುವುದು. ಟ್ರೆಸಿಟಿ ಮತ್ತು ವಾರ್ಡನ್ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಗಳ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಹಣವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಎಂ. ಎಸ್. ಸೋಮಯ್ಯ, ಗೌ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,

ಕೆ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಯ್ಯ, M. L. C. ಪ್ರಸಿಡೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನೇಜ್ಮೆಂಟ್.

ಕೊಡಗು ಪ್ರಾಂತೀಕ ಸಹಕಾರಿ, ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್, ಫೆಡರೇಷನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್., ವೀರಾಜಪೇಟೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೋವಿಗಳು, ತೋಟಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಹತ್ಯಾರುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

1. 32 ಪಿಸ್ತೂಲುಗಳು (Pistols) ಕ್ರಯ ರೂ. 162 ರಿಂದ 245ರ ವರೆಗೆ.
2. 12ನೇ ನಂಬರಿನ ಒಂಟೆ ಹೊಳವಿನ ಕೋವಿ ಕ್ರಯ ರೂ. 320-0-0
3. 12ನೇ ನಂಬರಿನ ಜೋಡು ಹೊಳವಿನ ಕೋವಿ (Webley & Scott)
4. 12ನೇ ನಂಬರಿನ ಜೋಡು ಹೊಳವಿನ ಕೋವಿ (Spanish make)
5. 6 ಗಜದ (Hand loom) ಕೈಮಗ್ಗದ ಸೀರೆಗಳು ಕ್ರಯ ರೂ. 4-10-0.
6. .32 ಪಿಸ್ತೂಲು ಮತ್ತು ರಿವಾಲ್ವರುಗಳ ತೋಟಗಳೂ ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.
7. ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಕಿತ್ತಳೆ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸ್ಪ್ರೈಮಾಡುವ ಪಂಪುಗಳು (Spraing Pumps)
8. ¾" ಮತ್ತು ⅝" ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲಾಕೆಗಳು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಕೋವಿಗಳಿಗೂ, ತೋಟಗಳಿಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಪರ್ಮಿಟು "Special permit" ಪಡೆದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುವುದು)

ಎಂ. ಎಸ್. ಸೋಮಯ್ಯ, ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

52–19

ಮತ್ತೊಂದು ಉಜ್ವಲ ವರ್ಷ.

1948ನೇ ವರ್ಷದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು.

ಹೊಸ ಉದ್ಯಮ ರೂ.	6,13,00,000	ರೂಪಾಯಿ.
ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಉದ್ಯಮ ರೂ.	27,73,00,000	,,
ಒಟ್ಟು ನಿಧಿ. ರೂ.	8,30,00,000	,,
ಸಾ ಪಿತವಾದಂದಿನಿಂದ ಪಾವತಿಯಾದ ಕ್ಲೈಮುಗಳು	10,96,00,000	,,

1,28,000 ಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆದ ಪಾಲಿಸಿದಾರರು.

ಶಕ್ತಿ. ಸೇವೆ ಭದ್ರತೆ.

ಎಂಪೈರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲೈಫ್ ಎಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಸ್ಥಾಪನೆ,—1897

ರೋಶನ್‌ಲಾಲ್, ಜನರಲ್ ಮೇನೇಜರ್.

ಪಿ. ಡಿ. ಗೋರವಾರ-ಬ್ರಾಂಚ್ ಮೇನೇಜರ್.

ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿ: ಎಂಪೈರ್ ಹೌಸ್, ಹಾರ್ನ್‌ಬಿ. ರೋಡ್, ಫೋರ್ಟ್, ಬೊಂಬೆ.

ಅಂಗ ಕಛೇರಿ: ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್, ಕೆಂಪೇಗೌಡರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ನಿವೃತ್ತರಾಗಲಿರುವ

ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜೀವದಾನ?

ಲೇ:— "ರೈತ"

ಈ ಬರುವ ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಕೊಡಗಿನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರು, ವಿದ್ಯಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮೊದಲಾದವರು ನಿವೃತ್ತರಾಗಬೇಕಿದೆ. ಅವರು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೋ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವರು; ಇಲ್ಲವೇ ಐವತ್ತೈದು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯವನ್ನು ದಾಟಿರುವರು. ಹಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರು ನಿವೃತ್ತರಾಗಲೇಬೇಕು. ಈವರೆಗಿನ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ದೇಶಹಿತ ಕೆಲಸಗಳು, ಅವರು ತೋರಿಸಿದ ನ್ಯಾಯ, ಶೀಲಗಳು ಜನತೆಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಇದೆ. ಅವರ ಸತತ ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘ ಸೇವೆಗಾಗಿ ದೇಶವು ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಗೌರವ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗನುಸಾರ ಕೊಡುವ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ವಿಷಾದದ ಮಾತೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಬುದ್ಧಿಯು ಹಲವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರವು ಯಾವಾಗಲೂ ಮನುಷ್ಯನ ಮಹಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೇರಿದವನು ಅತನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಳಗೆ ತಳ್ಳಿಹಾಕುವ ವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಂಟಿಕೂರಲು ಯತ್ನಿಸುವನು. ಗೌರವ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವ ಬುದ್ಧಿ ಕಡಿಮೆ. ಇದ ಕಾರಣವೇ ನಿವೃತ್ತರಾಗಲಿರುವವರು ಕೆಲವರು ಜೀವದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಮೊನ್ನೆಮೊನ್ನೆಯಿಂದ ಹಿಡ್ದು ಮಿರಿ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಹೊಗಳತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರು ರಾಜ ಮನೆತನದವರೆನ್ನತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ! ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ಉತ್ಕರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದರೂ ನ್ಯಾಯ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿಯುವದು ತಪ್ಪು. ಆದರಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆನ್ನುವವರು ಪಾರ್ಟಿ, ಬಂಧು ವಿತ್ರರೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಜೀವದಾನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವದು ಅನಿಷ್ಟಕಾರಕವಾದುದು. ಮೊನ್ನೆಯಾಗಿ ಯಾವುದೋ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಪರ ಕೆಲವರು ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರಲ್ಲಿಗೆ ನಿಯೋಗ ಗೋಷ್ಠಿ ಹೋಗಿದ್ದರಂತೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪರಿಜ್ಞಾನವಿದೆಯೆಂದೂ, ಅವರು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದೂ ಅವರು ಹೇಳಿರುವರಂತೆ! ಅಧಿಕಾರಿಯು ಯೋಗ್ಯತೆ, ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತಿಳಿಯುವವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು. ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಹಿತವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಲ್ಲದೆ ಆರಾಮ ಕುರ್ಚಿಯ ರಾಜಕೀಯವಾದಿಗಳಿಗಾಗಲೀ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದು ಜನತೆಯಿಂದ ದೂರವಾಗಿರುವ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆನ್ನುವರಿಗಾಗಲೀ ತಿಳಿಯಲಾರದು. ವಿಶೇಷ ಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪರ ಹೋಗಿ ಅವರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಎನಿಸಬೇಕು.

ಈಗ ನಿವೃತ್ತರಾಗಲಿರುವವರು ಅಧಿಕಾರ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವದರಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತಗಲುವದೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಭ್ರಮೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ದೇಶದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಅಷ್ಟಕಷ್ಟೆ. ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಂದು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೋದರೂ ಆಡಳಿತ ಚಕ್ರವು ಯಥಾಸ್ಥಿತಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವದು. ಮೇಲಾಗಿ ಈ ನಿವೃತ್ತರಾಗಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ದೂರ್ಬಲತ್ವವನ್ನಾಗಲೀ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನಾಗಲೀ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೋದ ನೂರಾರು ಜನರಂತೆ ಇವರೂ ಕೂಡ.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನಿಷ್ಟ ಪರಂಪರೆ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಿವೃತ್ತ ಮುದುಕರ ಮೇಲೆ ಮಮತೆ ಹೆಚ್ಚು. ಕೊಡಗಿನ ಜನರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳಗೆ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರೂ ತಮ್ಮ ವಿರೋಧವನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿಲ್ಲ. ಕೂಡಗಿಗೆ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರು ಬಂದೇಕಾದರೆ ನಿವೃತ್ತರಾದವರೂ ಬರಬೇಕು. ಕಳೆದ ಏಳೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಿವೃತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಕೂಡಗಿನ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರುಗಳು. ಅದು ಕೆ. ಚಂಗಪ್ಪನವರಿಲಿ, ಸಿ. ಟಿ. ಮೊದಲಿಯೂರರಿಂಲೀ ಎಲ್ಲರೂ ನಿವೃತ್ತರೇ! ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ದಿವಂಗತ ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲರು ಕೊಡಗಿನವರ ತಂಗಳನ್ನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ನೋಡಿ, ಯಾವದೇ ನಿವೃತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನ ಕೊಡಗಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಅತನು ನಿವೃತ್ತ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೇ ವಿನಾ ಜೇರಿ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದಂತಾಗದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆಡಳಿತದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರದ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಹೀಗಾದ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತದ ಉಳಿದ ಅಂತಸ್ತುಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಕಥೆಯ ಪುನಾರಾವರ್ತಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ.

ಕಾಲ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ. ದಾಸ್ಯಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಅಂದಿನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿರಬಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಬೆಳೆದು ಬಾಳಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂದಿನ ಹೊಸ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಮೂರ್ಖಾಡಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಆವರು ಕಾಲದ ಕರೆಗೂ, ನವಚೇತನದ ಪ್ರಗತಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಓ ಕೊಡಲಾರರು. ಹಳೇ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹೊಸ ಸೀರೆ ಉಡಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಜೀತನ ಬಂದಂತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಜೀವದಾನವನ್ನು ಖಂಡಿತಾ ಮಾಡಕೂಡದು.

ಈ ವರೆಗೆ ಇವರು ಹೊತ್ತಿದ್ದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಲು ಸರಿಯಾವವರಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಪಿಸುಮಾತುಗಳೂ ಕೇಳುತ್ತಿವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಲ್ಲದ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ 'ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರಿಕ್ರೂಟ್' ಮಾಡಲಿ. ಮದ್ರಾಸು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನಡೆಯುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯಬಾರದೇಕೆ? ಆಡಳಿತದ ಗುರಿ ಜನರ ಹಿತಸಾಧನೆಯಲ್ಲದೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆಯಲ್ಲ. ಯೋಗ್ಯ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಸ್ಥಳೀಯರು ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ದಕ್ಷರನ್ನೂ, ನ್ಯಾಯಶೀಲರನ್ನೂ ಆರಿಸಿ ತರುವದು ಆಹಿತವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರು ನಿವೃತ್ತರಾಗಲಿರುವವರಿಗೆ ಜೀವದಾನ ಮಾಡುವ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೊಸಬರೂ, ಯೋಗ್ಯರೂ ಈ ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುವಂತೆ ಮಾಡುವದರಲ್ಲೇ ಜನಹಿತವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಆ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸುವರಾಗಿ ಆಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನಗಳು :

(ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೊಡನೆ ಕೊಡಗಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ 'ನವಯುಗ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಬ್ಬರು ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವೆವು.)

ಕೊಡಗಿನ ಪೀಠಿಕೆ

ಪುತ್ತೂರನ್ನು ಬಿಟ್ಟೊಡನೆಯೇ ಬಿಚ್ಚನೆಯ ಹಸಿ ತಟ್ಟನೆ ತಣ್ಣಗಾಯಿತು. ಇನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಹದ್ದಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆನೆಂದರೂ ಕೊಡಗಿನ ಕಂಪು ನನ್ನ ಎದೆಗೆ ತಂಪನ್ನೆರಚಿತು. ವಧ್ಯಾಹ್ನದ ೩ ಗಂಟೆಯು ಸಂಜೆಯ ಆರು ಘಂಟೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಲೇ ಮಡಿಕೇರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿದೆವು. ಮಡಿಕೇರಿ ಕೊಡಗಿನ ರಾಜಧಾನಿ.

ಕೊಡಗು ಕಾಡಿನ ಕೊಡಗು. ಕಡಿಯದ ಕಾಡು, ಕಡಿದಾದ ಕಾಡು, ಗುಡ್ಡಗಳ ಕಾಡು, ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಗಳು ಕಾಣದ ನಿಡುಗಡು ಎಳೆಗಡು, ಮಳೆಗಾಡು, ಇವುಗಳ ಬೀಡು ಕೊಡಗಿನ ನಾಡು.

ಕಾಡೆಂದರೆ ವೈಯನ್ನು ನಡುಗಿಸುವ ಕಾಡಲ್ಲ. ಸಾಲಾಗಿ ಮೇಲಿಗಿದ ಮೇಲೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಬಾಳೆಯ ಎಲೆಗಳು, ಹಸಿರು ಮಂಡಿಗಳು, ನಗುವ ಚಿಗುರುಗಳು, ಬಗೆಯನ್ನು ಆರಳಿಸುವ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಲತಾಬಳ್ಳಿಗಳು ಇರುವ ಕಾಡಿದ. ಕಣ್ಣಿನ ನೋಟ ಕಾಲಿನ ವೇಗವಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬುವ ವರೆಗೆ ಅಚ್ಚ ಹಸುರಿನ ಕಾಡು ಕಾಣುವುದು. ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಮತ್ತ ಸೌಂದರ್ಯದ ಸೊಗಸನ್ನು ಪೋಡಲು ಬೊಗಸೆ ಕಣ್ಣಾ ಸಾಲದು. ನಮಗೆ ಪುತ್ತೂರಿನಿಂದ ದಾರಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವಳು ಮಹೇಶ್ವರಿ. ಮಂದಲೆಯು ಬಣ್ಣದ ನೀರಿನಿಂದ ಗಿಡ ಮರಗಳ ಮಧ್ಯ ಜಳ ಜಳನೆ ತೂರಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಹೇಶ್ವರಿ ಹಸಿರು ಎಂಟಪಕ್ಕೆ ಹಸನ್ಮುಖಿಗಳಾಗಿ ಬನ್ನಿರಿ ಎಂದು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಹುದುಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಊರು.

ವೈಲುಗಳು ಮುಗಿಯುತ್ತ ಬಂದರೂ ಊರೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಣ್ಣದ ಮನೆ, ಒಣ್ಣದ ಗೋಡೆ, ಇವೊಂದೂ ಕಣ್ಣಿಗೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲಿಲ್ಲ. ಊರು ಎಲ್ಲಿದೆಯೋ ಎಂದು ಸತ್ತುಂಡು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡ ಬಂದರೂ ಕಣಿಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಕೊಡಗಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಎತ್ತರದ ಮರಗಳ ಬೊಂಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗಿಳಿಗಳ ಗೂಡಿನಂತಿರುವ ಊರುಗಳನ್ನು ನಾವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕು; ಅನಿದಾಡಿ ಹಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಕಾಣುವ ನಿಸರ್ಗ ಸೌಂದರ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳು.

ಇತಿಹಾಸ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸುತ್ತ ಮನುಷ್ಯರ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೊಡಗಿನ ಪೂರ್ವ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ನಾವು ಕುತೂಹಲಗೊಂಡಿದ್ದೆವು.

ಕೊಡಗು ೧೫೮೦ ಚಾಲುಕ್ಯ ವೈಲುಗಳ ವಿಸ್ತಾರದ ಸೀಮೆ. ವೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತದ ಪಶ್ಚಿಮ ಗಡಿಗೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಭಾಗ.

೧೯೪೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಂತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ, ಆರುವತ್ತೆಂಟು ಸಾವಿರವಿದ್ದಿತು. ೧೯೫೧ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಬಹುದು. ಕೇಂದ್ರದ ನೇರವಾದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಂತವಿದು. ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರು ಈ ಪ್ರಾಂತದ ಆಡಳಿತಗಾರರು. ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆರು ದಿವಸ ಕೂಡುವ ಶಾಸನ ಸಭೆಯೊಂದಿದೆ. ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರೇ. ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಎಂತಹದು, ಇದರ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳೇನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವದೊರೆಯಿತು. ಒಕ್ಕಲು ತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಕರ ಹಾಕುವ ಮಸೂದೆಗೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯು ಅಂಗೀಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಾವು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹೋದ ಮರು ದಿನವೇ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಅನಿಸರದ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗಿದ್ದಿತು. ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಹೋಗಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಶಃ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬರೆಯುವೆನು, ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ ಇದೊಂದು ಅಣಕ ಶಾಸನ ಸಭೆಯೆಂದೇ ಕರೆಯಬಹುದು.

ಕೊಡಗಿನ ಕನ್ನಡತನ.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ 'ಕೂರ್ಗ್ಸ್' ಅಥವಾ ಕೊಡವರು ಎಂಬುವರು ಕೇವಲ ೪೨ ಸಾವಿರ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಎರಡು ಸಾವಿರವಿರಬಹುದು. ಲಿಂಗಾಯತರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರಿರಬಹುದು. ಇನ್ನುಳಿದವರೆಲ್ಲ ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ಮತ್ತಿತರ ಜಾತಿಗಳವರಿರುವರು. ಕೊಡಗು ಸಣ್ಣ ದಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯ ಮಾತು, ಲಿಪಿ ಇಲ್ಲದ ಕೊಡಗು ಭಾಷೆಯಾದರೂ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕನ್ನಡ ಇವರ ದೇಶಭಾಷೆ. ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ, ಶಾಲೆಯ ಭಾಷೆ, ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗಿನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಇಕ್ಕೇರಿ ರಾಜಕುಮಾರರು. ಇವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಹಾಲೇರಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಜಂಗಮರಾಗಿ ಬಂದು ನೆಲಸಿದರು. ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವರ್ಚಸ್ಸಿನಿಂದ ಆಗ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಳೆಯ ಪಟ್ಟಗಳ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಣ್ಣಗೊಡಿಸಿ ಪಾಳೇರರ ಕಾಲನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕೊಡಗಿನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ವೀರರಾಜನಾದಿಯಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯ ರಾಜನ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ೧೮೩೪ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ತನ್ನ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಆಗ ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪುತ್ತೂರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ಪುತ್ತೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗಲೇ ಕೊಡಗಿಗೆ ಒಂದಂತೆ ಭಾವನೆಯಿತು. ಹಚ್ಚ ಕನ್ನಡದ ವರಾದ ಇಕ್ಕೇರಿ ಜಕ್ಕಣ್ಣರಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ವೈಸೂರಿನ ಒಂದು ಭಾಗದಂತಿರುವ ಕೊಡಗಿನ ನೆಲ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವು ಬೇರು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಕೊಡಗಿನ ಜನರಾದರೂ ಚಂದ್ರವರ್ಮನೆಂಬ ಕದಂಬ ರಾಜಕುಮಾರನ ವಂಶಜರೆಂದು ಪೂರ್ವೇತಿಹಾಸದಿಂದ ಕಂಡು ಬರುವಾಗ, ಇಂದು ಅವರು 'ನಾವು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲ. ಕೊಡಗಿನವರು' ಎಂದಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅವರನ್ನು ಕನ್ನಡತನ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟೀತೆ?

೧೯೫೬ನೇ ಶತನೂನದ ವಿಜಯ ನಗರದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಆಗಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗೆಂದು ಪಾಳೆಯಪಟ್ಟಾಗಿದ್ದಿತೆಂದು ಇತಿಹಾಸ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ.

ಕೊಡಗಿನ ಭವಿಷ್ಯ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದರ ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದರೆ, ಈಗಲೀಗ ಇಲ್ಲಿನ ಕೆಲವರು ಕೊಡಗು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಅನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸಲಾರಂಭಿಸಿರುವರು. ಮೂರು ದಿನಗಳ ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿನ ಸಂಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ನಾಡಿಯನ್ನು ಮಿಡಿದು ನೋಡಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಬಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಗಿನ ವಿಲಯನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದವರು, ಮತ್ತ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೆಲ್ಲಾ, ಕೊಡಗು ನೆರೆಯ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗಬೇಕೆಂದು ವಿಶೇಷ ಆತುರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾರಂಭಿಸಿರುವರು. ಕೊಡಗಿನ ಆದಾಯ, ಪ್ರಗತಿ, ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ವಿಕಾರದಿಂದ ಸಿಂಹಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುವುದು ಕೊಡಗು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಾರದೆಂಬುದು. ಕಾಲಿಲ್ಲದ ಹೇಳವ ಓಡಲು ಪಣ ಕಟ್ಟಿದಂತಾಗುವುದು ಕೊಡಗಿನ ವಿಲಯನದ ವಿರುದ್ಧದ ವಾದವೆಂಬುದೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವುದು.

ಗೆಸ್ಟ್‌ಹೌಸಿನಿಂದ

ಪ್ರಾಂತಾಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ನೆಸ್ವಿ ಇವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿರುವ ನನಗೆ ಮಡಿಕೇರಿಯ 'ಗೆಸ್ಟ್‌ಹೌಸ್' ಬಿಡಾರವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಗಲವಾದ ಕಿಟಕಿಗಳಿಂದ ಮಡಿಕೇರಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ತಣಿಯಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯ. ನೋಡುವವರ ದೃಷ್ಟಿ ಶಾಶ್ವತವಾದರೂ, ಎದೆ ತುಂಬಿ ಬರುವ ಸೌಂದರ್ಯಕೃತಿ ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಸೌಂದರ್ಯಾಧಿನಿಯೆಗೆ ವರ್ಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ರಾಜಸೀಟ್ ಮೇಲಿನ ಮಂಜಿಳಿಗಿನಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲು ಚಲಿಸುವ ಮುಂಚೆ ನಿಂತು ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಆಕಾಶಕ್ಕೂ ಕೊಡಗಿಗೂ ಹೆಚ್ಚೆವೆಂ ತಾಣಿಸದು. ಬಿಳಿಮೋಡಗಳು ಆಕಾಶಕ್ಕೂ ಗುಡ್ಡಬೆಟ್ಟಗಳಿಗೂ ಸಂಧಿ ಹೊಂದಿಸಿರುವ ಶ್ವೇತವಸನದಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ನೀಲಾಕಾಶದ ತದಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೋಡಗಳಿಂತಿರುವೆವೋ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯೂ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ನಮಗಾಗುವದು.

ಜ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರೊಂದಿಗೆ

ಜನವರಿ ೧೪ನೇ ತಾರೀಖು ಸಂಜೆಯನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ಉದಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡೆವು. ಮರುದಿನ ಮುಂಜಾನೆ, ತನ್ನ ಹುಟ್ಟೂರಿಗೆ ಆಗಲೇ ಬಂದಿದ್ದ ಜನರಲ್ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಸ್ವಗೃಹದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಸಂದರ್ಶನವೇ ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ. ಮುಂಜಾನೆ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ನೆಸ್ವಿ, ಹಳ್ಳಿಕೇರಿ ಗುದ್ಲೆಪ್ಪ, ರಾಜಾರಾಮ ದುಬೆ, ಪೂಣಚ್ಚ ಇವರು ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರನ್ನು ಕಂಡು ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣದ ವಿಚಾರವಾಗಿಯೂ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯಿತಂತೆ. ಮಾತುಕತೆಯ ಫಲಶ್ರುತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೋದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಏನೂ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡಲಿಲ್ಲ. ಏಕೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ವಿರುದ್ಧರಿರುವರೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನನಗೆ ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರನ್ನು ನೋಡಲು ಕುತೂಹಲ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಸಂಜೆ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗೆ ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಉಳಿದ ಮಿತ್ರಮಂಡಳಿಯು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋದೆವು. ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರದ ನಂತರ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಪಣ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡೆನು.

ನಾನು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತರಚನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ನೀವು ಇದರ ನಿವಾರಣೆಗೆಂತ ನೆರವಾಗುವಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆನು. ಅವರು ಗಂಭೀರವಾಗಿಯೇ 'ನಾನೊಬ್ಬ ಸೈನಿಕ, ನಾನೇನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆ?' ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಉತ್ತರ ಸೌಜನ್ಯಭರಿತವಾಗಿದ್ದಿತು. ನಾನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬಿಡದೆ, ''ತಮ್ಮನ್ನು ಭಾರತದ ಮಹಾದಂಡನಾಯಕರೆಂದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಿಗರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವೆನು.'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು 'ನಾನು ಕನ್ನಡಿಗನಲ್ಲ, ನಾನು ಕೂರ್ಗ್' ಎಂದು ತಡಬಡಿಸದೆ ಹೇಳಿ, ಪುನಃ ಇದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, 'ನಾನು ಮೊದಲು ಭಾರತೀಯ' ಎಂದು ಗಾಬರಿಯು ಧ್ವನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ಈ ಶಬ್ದ ದ್ವಂದಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟರು.

ಸರಳವಾದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಟ 'ಕೊಡಗನ್ನ'ರಾಗಿ ಕೊಡಗಿನ ಪಾಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿರಿ. ನಾವಿರುವುದು ಕಾಡು, ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿರಿ. ನಮ್ಮ ತಂಟೆ ನಿಮಗೇಕೆ? ನಾವಿಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿರುವೆವು. ಅನ್ನ ನೀರುಗಳಿಗೆ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಬಡತನದ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಆಶೋತ್ತರಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಲ್ಲ. ನನಗಾದರೂ ಇನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ನೌಕರಿಯ ಅವಧಿಯಿದೆ ಆನಂತರ ನಾನೂ ಈ ಕಾಡಿ

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನಗಳು :

(ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೊಡನೆ ಕೊಡಗಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ 'ನವಯುಗ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಬ್ಬರು ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವೆವು.)

ಕೊಡಗಿನ ಪೀಠಿಕೆ

ಪುತ್ತೂರನ್ನು ಬಿಟ್ಟೊಡನೆಯೇ ಬಿಚ್ಚನೆಯ ಹಸಿ ತಟ್ಟನೆ ತಣ್ಣಗಾಯಿತು. ಇನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯೇ ಇರುವೆವಾದರೂ ಕೊಡಗಿನ ಕಂಪು ನಮ್ಮ ಎದೆಗೆ ತಂಪನ್ನೆರಚಿತು. ವಧ್ಯಾಹ್ನದ ೩ ಗಂಟೆಯು ಸಂಜೆಯ ಆರು ಘಂಟೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಲೇ ಮಡಿಕೇರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿದೆವು. ಮಡಿಕೇರಿ ಕೊಡಗಿನ ರಾಜಧಾನಿ.

ಕೊಡಗು ಕಾಡಿನ ಕೊಡಗು. ಕಡಿಯದ ಕಾಡು, ಕಡಿದಾದ ಕಾಡು, ಗುಡ್ಡಗಳ ಕಾಡು, ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಗಳು ಕಾಣದ ನಿಡುಗಡು ಎಳೆಗಡು, ಮಳೆಗಾಡು, ಇವುಗಳ ಬೀಡು ಕೊಡಗಿನ ನಾಡು.

ಕಾಡೆಂದರೆ ವೈಯನ್ನು ನಡುಗಿಸುವ ಕಾಡಲ್ಲ. ಸಾಲಾಗಿ ಮೇಲಿಗಿದ ಮೇಲೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಬಾಳೆಯ ಎಲೆಗಳು, ಹಸಿರು ಮಂಡಿಗಳು, ನಗುವ ಚಿಗುರುಗಳು, ಬಗೆಯನ್ನು ಆರಳಿಸುವ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಲತಾಬಳ್ಳಿಗಳು ಇರುವ ಕಾಡು. ಕಣ್ಣಿನ ನೋಟ ಕಾಲಿನ ವೇಗವಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬುವ ವರೆಗೆ ಅಚ್ಚ ಹಸುರಿನ ಕಾಡು ಕಾಣುವುದು. ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಮತ್ತ ಸೌಂದರ್ಯದ ಸೊಗಸನ್ನು ಪೋಡಲು ಬೊಗಸೆ ಕಣ್ಣಾ ಸಾಲದು. ನಮಗೆ ಪುತ್ತೂರಿನಿಂದ ದಾರಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವಳು ಮಹೇಶ್ವರಿ. ಮಂದಲೆಯು ಬಣ್ಣದ ನೀರಿನಿಂದ ಗಿಡ ಮರಗಳ ಮಧ್ಯ ಜಳ ಜಳನೆ ತೂರಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಹೇಶ್ವರಿ ಹಸಿರು ಎಂಟಪಕ್ಕೆ ಹಸನ್ಮುಖಿಗಳಾಗಿ ಬನ್ನಿರಿ ಎಂದು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಹುದುಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಊರು.

ವೈಲುಗಳು ಮುಗಿಯುತ್ತ ಬಂದರೂ ಊರೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಣ್ಣದ ಮನೆ, ಒಣ್ಣದ ಗೋಡೆ, ಇವೊಂದೂ ಕಣ್ಣಿಗೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲಿಲ್ಲ. ಊರು ಎಲ್ಲಿದೆಯೋ ಎಂದು ಸತ್ತುಂಡು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡ ಬಂದರೂ ಕಣಿಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಕೊಡಗಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಎತ್ತರದ ಮರಗಳ ಬೊಂಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗಿಳಿಗಳ ಗೂಡಿನಂತಿರುವ ಊರುಗಳನ್ನು ನಾವು ಪೆಡ್ಡಕಿಕಣಬೇಕು; ಅನಿದಾಡಿ ಹುಡುಕಬೇಕು. ಆಗ ಕಾಣುವ ನಿಸರ್ಗ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಹಿಗ್ಗಿ ಹಿಗ್ಗಿ ಹಿಗ್ಗ

ರಘುಲಾಲ್ & ಕಂಪೆನಿ,

ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿತವಾದ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಪೂರಿತವಾದ ಔಷಧಿ ಅಂಗಡಿ

Also at:

೭೦ ಆರ್ಕಾಟ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ ಬೀದಿ,

26-19 ಬೆಂಗಳೂರು ೨.

RAGHULAL & CO., CHEMISTS, MYSORE.

ದಿ ಟ್ರಾಮಿಕಲ್

ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಮೇನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್:- ಲಾಲ ಶಂಕರ್ ಲಾಲ್.

ಮುಖ್ಯ ಖಚೇರಿ:- ಹೊಸ ಡೆಲ್ಲಿ.

ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಡೈರೆಕ್ಟರರು:

ಪಂಡಿತ ನೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರು. ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್
ಹಕೀಮ್ ಅಜಮಲಖಾನ್. ಡಾ|| ಎಂ. ಎ. ಅನ್ಸಾರಿ.

Transacts:—Life, Fire, Motor and Marine.

ಯಂ. ಯು. ಅಚ್ಚಂಣ, ಎಂ. ಎ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ,
ಏಜೆನ್ಸಿ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್, ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ,
ಮಡಿಕೇರಿ, ಕೊಡಗು. ಹಂಪನಕಟ್ಟಾ, ಮಂಗಳೂರು.

KIRLOSKAR BROTHERS, LTD.
23, SRI NARASIMHARAJA ROAD
BANGALORE 2.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ಇಲ್ಲದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುಪಯುಕ್ತವಾದ

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ್ - ಪೆಟ್ಟ್ರೋ

ಐದು (5) B. H. P. ಡಿಸೆಲ್ ಎನ್‌ಜಿನ್ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳು.

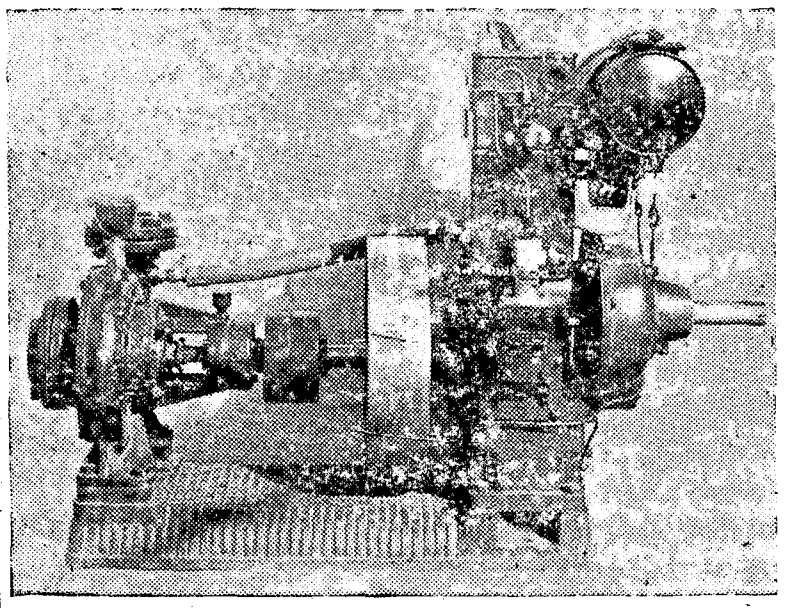

ಸಿದ್ದಸಂಗ್ರಹದಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ:-

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ್ ಬಂಧುಗಳು, ಲಿಮಿಟೆಡ್,
23, ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ರಾಜರಸ್ತೆ,
4-4 ಬೆಂಗಳೂರು ೨

Edited Printed and Published by P. I. Bellappa at 'Kodagu' Press, Mercara, for 'Kodagu' Ltd.

ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಬಿಡುವೆನು' ಎಂದು ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಕಾವ್ಯಮಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರು. ಅವರು ಸುತ್ತಲಿರುವ ವನಸಿರಿಯ ವೈಭವದ ಕಡೆಗೆ ಕೈ ಮಾಡಿ 'ಇದು ಬರಿಯ ಕಾಡು.. ಇದರ ಶೋಷಣೆ ನಿಮಗೇಕೆ?' ಎಂದೆನ್ನುವಾಗ ನಾನು ತಡೆಯದೆ, ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕಾಡೆಂಬ ಉಗ್ರಶಬ್ದದಿಂದ ಕರೆಯಬೇಡಿರಿಂದನು.

ಒಂದು ದೃಶ್ಯ.

ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ನಸುನಕ್ಕರು. ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸಿಳ್ಳಹಾಕಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಕರೆದರು. ನಳಿನಿ ಮಗಳ ಹೆಸರು. ನಂದ ಮಗನ ಹೆಸರು. ಇಬ್ಬರೂ ಮುದ್ದು ಮಕ್ಕಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಸಣ್ಣ ಸೈನಿಕರಂತೆ ನಿಂತು ನಮಗೆ ವಂದಿಸಿದರು. 'ನಿಮಗೆ ಕನ್ನಡ ಬರುತ್ತದೆಯೇ?' ಎಂದು ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ 'ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ' ವೆಂದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟರು. ಆನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬರುವುದೇ ಎಂದು ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮರುಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮುದ್ದಾದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು. ಆನಂತರ ಅಪ್ಪನ ಸಂಜ್ಞೆಯಂತೆ ಅವರು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋದರು. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ತಾವು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿತೋರಿಸಿದರೆಂಬುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಂತಾಯಿತು.

ನಾನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಸದೆ ಕೋರಿಯಾ ಯುದ್ಧದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿದೆನು. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ 'ಇಂದು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಸೈನಿಕರು ಅವರೆಸೆಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ಕಾಯಿಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯುದ್ಧದ ಫಲಶ್ರುತಿಯನ್ನು ಅವರೇ ಬಲ್ಲರು.' ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಕೊರಿಯಾ ಯುದ್ಧದ ಬೇಗೆಯಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕ್ಷೇಮವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ ಎಂದರು. ಆನಂತರ ನಾವು ಅವರಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ಕೊಡಗಿನ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಶ್ರೀ ನೆಸ್ಸಿ, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ, ಹಳ್ಳಿಕೇರಿಯವರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡೆವು. ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು, ನೆಸ್ಸಿಯವರು ಭಾರತದ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಕುರಿತು, ಹಳ್ಳಿಕೇರಿಯವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. 'ಕರ್ನಾಟಕದ ಧುರೀಣರ ಕಡೆಗೆ ನೆಟ್ಟಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೃಂದವು ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಮಾತು ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಹರ್ಷರವದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಕರತಾಡನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಂಜೆ ನಾವು ಕಾಫಿಯ ತೋಟಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟೆವು.

ಶ್ರೀ. ಜಗದೀಶ್ವ ಮೋಟಾರು ಸರ್ವಿಸ್.

ಈ ಸರ್ವಿಸಿನ ಬಸ್ಸು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೭ ಗಂಟೆಗೆ ಕುಟ್ಟದಿಂದ ಹೊರಟು ವೀರಾಜಪೇಟೆಗೆ ೯-೪೦ ಕ್ಕೆ ತಲಪಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಿಂದ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು ಮೂರ್ನಾಡಿಗಾಗಿ ನಾಪೋಕ್ಲಿಗೆ ೧೨-೩೦ ಕ್ಕೆ ತಲಪುವದು. ಪುನಹ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೨-೪೫ ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಅದೇ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಗೆ ೨-೧೫ ಕ್ಕೆ ತಲಪಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ೨-೩೦ ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಕುಟ್ಟಕ್ಕೆ ೫-೧೫ ಕ್ಕೆ ತಲಪುತ್ತೆ. ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಿಂದ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಡುವವರಿಂದ ಕಣ್ಣನೂರು, ತಲಚೇರಿ ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ, ಪೊಳ್ಳಬೆಟ್ಟ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ನಾಪೋಕ್ಲಿನಿಂದ ಹೊರಡುವವರಿಗೂ ಕಣ್ಣನೂರು, ತಲಚೇರಿ ಪೊಳ್ಳಬೆಟ್ಟ, ಸಿದ್ದಾಪುರ ಬಸ್ಸುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಎಂ. ಎಂ. ಬೋಜಪ್ಪ,
ಪ್ರೊಪ್ರೈಯಿಟರ್.

ಮುಜ್ರಾಯಿ ಇಲಾಖಾ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಆಫೀಸಿನಿಂದ.

ಶ್ರೀಮೂಲ ಕಾವೇರಮ್ಮನವರ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದಾಯ ಬತ್ತ ಯಾ ಮೊಬಲಗು ವಸೂಲಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಏಜೆಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 25 ರೂಪಾಯಿ ಮೇರೆ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತೆ. ಖಾಯಿಸ್ದಾರರು ಬರುವ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳು 20 ರ ಒಳಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಹೆಸರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದು ಮುಂಜೂರಾತಿ ಪಡಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಶೀತಿ ಪುಸ್ತಕ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸೋಣಾಗಿದೆ.

28-1-51 ಸಿ. ಬಿ. ಮುದ್ದಪ್ಪ,
ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್.

ಮೂರಾಟಕ್ಕಿದೆ.

ವಿರಾಜಪೇಟೆ ನಾಡು ನಾಲ್ಕೇರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ (ಬೇತರಿಗೆ ಸರ್ವೆ) $10\frac{1}{2}$ ಏಕರು ಭೂಮಿ, $4\frac{1}{2}$ ಏಕರು ಫಸಲಿಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕಾಗಿರುವ ರೋಬಸ್ಟ ಕಾಫಿ, 10 ಏಕರು ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಯಲಕ್ಕಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಾಗ ಮತ್ತು 25 ಏಕರು ಕಾಡು ಜಾಗ ಅಲ್ಲದೆ, ವಾಸದ ಹೆಂಚಿನ ಮನೆ ಸಹ. ಹೆಚ್ಚಿನವಿವರಕ್ಕೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ತಾ. 15-4-1951 ರ ಒಳಗೆ ಮಾತ್ರ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬಹುದು.

ಕಂಡ್ರತಂಡ ಮೇಲಪ್ಪ,
ನಾಲ್ಕೇರಿಗ್ರಾಮ,
ಕಾಕೋಟುಪರಂಬು.

ರಘುಲಾಲ್ & ಕಂಪೆನಿ,

ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿತವಾದ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಪೂರಿತವಾದ ಔಷಧಿ ಅಂಗಡಿ

Also at:

೭೦ ಆರ್ಕಾಟ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ ಬೀದಿ,

26-19 ಬೆಂಗಳೂರು ೨.

RAGHULAL & CO., CHEMISTS, MYSORE.

ದಿ ಟ್ರಾಮಿಕಲ್

ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಮೇನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್:- ಲಾಲ ಶಂಕರ್ ಲಾಲ್.

ಮುಖ್ಯ ಖಚೇರಿ:- ಹೊಸ ಡೆಲ್ಲಿ.

ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಡೈರೆಕ್ಟರರು:

ಪಂಡಿತ ನೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರು. ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್
ಹಕೀಮ್ ಅಜಮಲಖಾನ್. ಡಾ|| ಎಂ. ಎ. ಅನ್ಸಾರಿ.

Transacts:—Life, Fire, Motor and Marine.

ಯಂ. ಯು. ಅಚ್ಚಂಣ, ಎಂ. ಎ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ,
ಏಜೆನ್ಸಿ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್, ಬ್ರಾಂಚ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ,
ಮಡಿಕೇರಿ, ಕೊಡಗು. ಹಂಪನಕಟ್ಟಾ, ಮಂಗಳೂರು.

KIRLOSKAR BROTHERS, LTD.
23, SRI NARASIMHARAJA ROAD
BANGALORE 2.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ಇಲ್ಲದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುಪಯುಕ್ತವಾದ

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ್ - ಪೆಟ್ಟ್ರೋಲ್

ಐದು (5) B. H. P. ಡಿಸೆಲ್ ಎನ್‌ಜಿನ್ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳು.

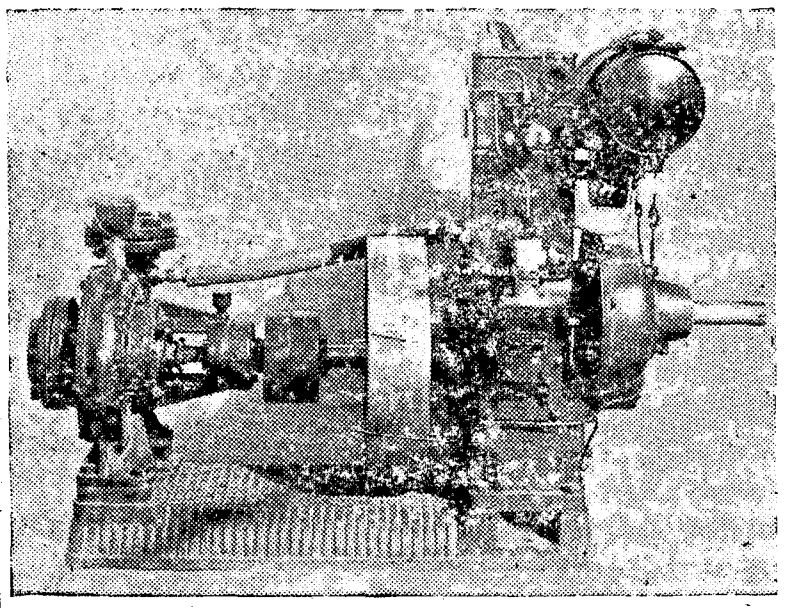

ಸಿದ್ಧಸಂಗ್ರಹದಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ:-

ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ್ ಬಂಧುಗಳು, ಲಿಮಿಟೆಡ್,
23, ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ರಾಜರಸ್ತೆ,
4-4 ಬೆಂಗಳೂರು ೨

Edited Printed and Published by P. I. Bellappa at 'Kodagu' Press, Mercara, for 'Kodagu' Ltd.

ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಬಿಡುವೆನು' ಎಂದು ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಕಾವ್ಯಮಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರು. ಅವರು ಸುತ್ತಲಿರುವ ವನಸಿರಿಯ ವೈಭವದ ಕಡೆಗೆ ಕೈ ಮಾಡಿ 'ಇದು ಬರಿಯ ಕಾಡು.. ಇದರ ಶೋಷಣೆ ನಿಮಗೇಕೆ?' ಎಂದೆನ್ನುವಾಗ ನಾನು ತಡೆಯದೆ, ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕಾಡೆಂಬ ಉಗ್ರಶಬ್ದದಿಂದ ಕರೆಯಬೇಡಿರಿಂದನು.

ಒಂದು ದೃಶ್ಯ.

ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ನಸುನಕ್ಕರು. ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸಿಳ್ಳಹಾಕಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಕರೆದರು. ನಳಿನಿ ಮಗಳ ಹೆಸರು. ನಂದ ಮಗನ ಹೆಸರು. ಇಬ್ಬರೂ ಮುದ್ದು ಮಕ್ಕಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಸಣ್ಣ ಸೈನಿಕರಂತೆ ನಿಂತು ನಮಗೆ ವಂದಿಸಿದರು. 'ನಿಮಗೆ ಕನ್ನಡ ಬರುತ್ತದೆಯೇ?' ಎಂದು ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ 'ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ' ವೆಂದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟರು. ಆನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬರುವುದೇ ಎಂದು ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮರುಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮುದ್ದಾದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು. ಆನಂತರ ಅಪ್ಪನ ಸಂಜ್ಞೆಯಂತೆ ಅವರು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋದರು. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ತಾವು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿತೋರಿಸಿದರೆಂಬುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಂತಾಯಿತು.

ನಾನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಸದೆ ಕೋರಿಯಾ ಯುದ್ಧದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿದೆನು. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ 'ಇಂದು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಸೈನಿಕರು ಅವರೆಸೆಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ಕಾಯಿಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯುದ್ಧದ ಫಲಶ್ರುತಿಯನ್ನು ಅವರೇ ಬಲ್ಲರು.' ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಕೊರಿಯಾ ಯುದ್ಧದ ಬೇಗೆಯಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕ್ಷೇಮವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ ಎಂದರು. ಆನಂತರ ನಾವು ಅವರಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ಕೊಡಗಿನ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಶ್ರೀ ನೆಪ್ಪಿ, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ, ಹಳ್ಳಿಕೇರಿಯವರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡೆವು. ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು, ನೆಪ್ಪಿಯವರು ಭಾರತದ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಕುರಿತು, ಹಳ್ಳಿಕೇರಿಯವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. 'ಕರ್ನಾಟಕದ ಧುರೀಣರ ಕಡೆಗೆ ನೆಟ್ಟಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೃಂದವು ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಮಾತು ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಹರ್ಷರವರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಕರತಾಡನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಂಜೆ ನಾವು ಕಾಫಿಯ ತೋಟಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟೆವು.

ಶ್ರೀ. ಜಗದೀಶ್ವ ಮೋಟಾರು ಸರ್ವಿಸ್.

ಈ ಸರ್ವಿಸಿನ ಬಸ್ಸು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೭ ಗಂಟೆಗೆ ಕುಟ್ಟದಿಂದ ಹೊರಟು ವೀರಾಜಪೇಟೆಗೆ ೯-೪೦ ಕ್ಕೆ ತಲಪಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಿಂದ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು ಮೂರ್ನಾಡಿಗಾಗಿ ನಾಪೋಕ್ಲಿಗೆ ೧೨-೩೦ ಕ್ಕೆ ತಲಪುವದು. ಪುನಹ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೨-೪೫ ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಅದೇ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ವೀರಾಜಪೇಟೆಗೆ ೨-೧೫ ಕ್ಕೆ ತಲಪಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ೨-೩೦ ಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಕುಟ್ಟಕ್ಕೆ ೫-೧೫ ಕ್ಕೆ ತಲಪುತ್ತೆ. ವೀರಾಜಪೇಟೆಯಿಂದ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಡುವವರಿಂದ ಕಣ್ಣನೂರು, ತಲಚೇರಿ ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ, ಪೊಳ್ಳಬೆಟ್ಟ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ನಾಪೋಕ್ಲಿನಿಂದ ಹೊರಡುವವರಿಗೂ ಕಣ್ಣನೂರು, ತಲಚೇರಿ ಪೊಳ್ಳಬೆಟ್ಟ, ಸಿದ್ದಾಪುರ ಬಸ್ಸುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಎಂ. ಎಂ. ಬೋಜಪ್ಪ,
ಪ್ರೊಪ್ರೈಯಿಟರ್.

ಮುಜ್ರಾಯಿ ಇಲಾಖಾ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಆಫೀಸಿನಿಂದ.

ಶ್ರೀಮೂಲ ಕಾವೇರಮ್ಮನವರ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದಾಯ ಬತ್ತ ಯಾ ಮೊಬಲಗು ವಸೂಲಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಏಜೆಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 25 ರೂಪಾಯಿ ಮೇರೆ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತೆ. ಖಾಯಿಸ್ದಾರರು ಬರುವ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳು 20 ರ ಒಳಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಹೆಸರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದು ಮುಂಜೂರಾತಿ ಪಡಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಶೀತಿ ಪುಸ್ತಕ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸೋಣಾಗಿದೆ.

28-1-51 ಸಿ. ಬಿ. ಮುದ್ದಪ್ಪ,
ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್.

ಮೂರಾಟಕ್ಕಿದೆ.

ವಿರಾಜಪೇಟೆ ನಾಡು ನಾಲ್ಕೇರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ (ಬೇತರಿಗೆ ಸರ್ವೆ) $10\frac{1}{2}$ ಏಕರು ಭೂಮಿ, $4\frac{1}{2}$ ಏಕರು ಫಸಲಿಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕಾಗಿರುವ ರೋಬಸ್ಟ ಕಾಫಿ, 10 ಏಕರು ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಯೂಲಕ್ಕಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಾಗ ಮತ್ತು 25 ಏಕರು ಕಾಡು ಜಾಗ ಅಲ್ಲದೆ, ವಾಸದ ಹೆಂಚಿನ ಮನೆ ಸಹ. ಹೆಚ್ಚಿನವಿವರಕ್ಕೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ತಾ. 15-4-1951 ರ ಒಳಗೆ ಮಾತ್ರ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬಹುದು.

ಕಂಡ್ರತಂಡ ಮೇಲಪ್ಪ,
ನಾಲ್ಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ,
ಕಾಕೋಟುಪರಂಬು.